

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj. Za redakcijo odgovoren Albin Učakar

GLAS

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredo in soboto

GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Aktivni lahko sprejemajo člane v ZK

Na tretjem zasedanju občinske konference zveze komunistov v Kranju, konec minulega meseca, so člani konference med drugim sprejeli tudi sklep o organiziranosti zveze komunistov v kranjski občini. Sklep o organiziranosti so sprejeli v tistem delu, ki se nanaša na delo aktivov, sprejemanje novih članov v zvezo komunistov in na izrekanje disciplinskih ukrepov.

Tako so sklenili, da aktivni ZK v prihodnje lahko sami sprejemajo nove člane v zvezo komunistov in izrekajo disciplinske ukrepe. Po sprejemu v aktivu pa se mora novi član povezati z organizacijo ZK na terenu. Razen tega pa morajo aktivni krajevno organizacijo ZK obve-

stiti tudi o morebitnem disciplinskem ukrepu zoper člana.

V kranjski občini so se odločili za takšen sklep na osnovi dosedanjih izkušenj. Le-te so namreč po reorganizaciji pokazale, da je prav, da lahko tudi aktivni ZK v delovnih organizacijah (kjer nimajo organizacij ZK) sprejemajo nove člane v ZK. Ravno v teh (manjših) delovnih organizacijah je velikokrat tudi precej mladih. Njihova družbena prizadevnost pa se največkrat odraža najbolj v delovni organizaciji. S sklepom, da lahko tudi aktivni sprejemajo nove člane v ZK, pa se bo v prihodnje tudi precej skrajšal in poenostavil postopek sprejemanja novih članov v zvezo komunistov. A. Z.

V sobotni številki bomo v Snovanjih (pogovori o kulturi) predstavili koroške pisce Valentina Polanška, Bora Kostanka, Nika Darleta in Miška Mačka. Likovno gradivo pa bodo prispevali koroški slikarji Valentin Oman, Hubert Greiner, Zorka Weiss in Gustav Januš. Izbor je pripravil France Pibernik.

S sindikalnega sestanka v Transturistu

Delavci želijo vedeti več

Zbrali so se v soboto ob 22. uri v škofjeloških garažah, sestanek pa je trajal dobre štiri ure

Transturist je eno izmed večjih prometnih podjetij v Sloveniji, razvilo pa se je tako rekoč iz nič. Leta 1953 so začeli s tremi avtobusi, danes jih imajo že 82. Enak je bil razvoj v tovornem prometu, saj danes vozi po cestah doma in v tujini 83 tovornjakov. Pred leti pa so se prvi med prometnimi podjetji odločili tudi za turistično dejavnost. Podjetje je torej zelo hitro širilo obseg poslovanja in mnogi so mu zavidali.

Toda v zadnjem času so se razširile govorice, da v Transturistu ni vse v redu, da je zašel v težave, da so bile investicije prevelike in da usmeritev v turistično dejavnost morda ni bila najboljša. Vse to in nizki osebni dohodki v zadnjih mesecih, so vplivali na delavce, da so

zahtevali kolektivni sestanek, ki je bil preteklo soboto pozno zvečer in je trajal do 2. ure naslednjega dne.

Delavci so na sestanku dobili odgovore na svoja vprašanja.

»Nismo šli predaleč in imamo izdelan točen načrt, kako bomo odplačevali kredite. Zunaj kolektiva, pa tudi doma, nam očitajo, da smo preveč investirali v turistično dejavnost. Toda glejte, danes nas posnemajo skoraj vsa prometna podjetja. Zato moramo prednost, ki smo jo pridobili, ohraniti,« je med drugim dejal direktor Veno Doljak, ko je govoril o investicijah. Dokazal je, da obseg investicij ni presegel zmoglosti podjetja, poudaril je, da je konkurenca med prometnimi podjetji huda in da tisti, ki ne investira, ne more uspevati.

V razpravi so šoferji, servodniki, mehaniki in drugi opozorili na to, da imajo slabše delovne pogoje in osebne dohodke kot delavci v sorodnih podjetjih. Res je sicer, da šofer zasluži 150 tisočakov, toda njegov delavnik traja včasih tudi 19 ur, ne more se hraniti doma, spi največkrat v kabini ter večkrat plača kazen zaradi slabega stanja vozila. Tako domov prinese precej manj.

Nič na boljšem niso tudi mehaniki in drugi delavci. Mehaniki so poleg večjih plač zahtevali tudi boljše delovne pogoje, predvsem boljšo opremo v mehanični delavnici.

Delavci so se pritožili tudi nad slabo obveščenostjo o dogodkih v podjetju. Res je, da so zaposleni po cel dan in je težko pogosto sklicevati sestanke, res pa je tudi, da je za slabo obveščenost kriva tudi uprava podjetja. S sorazmerno majhnimi stroški bi lahko izdajali v podjetju

informativni bilten, ki bi ga lahko dobil vsak delavec in bi bilo tako lahko manj nezadovoljstva med članji kolektiva in manj neutemeljenih govoric.

Razprava je pokazala, da je nezadovoljstvo v kolektivu temeljilo predvsem na netočnih informacijah. Prišlo so se strinjali z gospodarnim in usmeritvijo podjetja, menili so le, da je bil razvoj morda doslej prehitel, da se je pri tem pozabljalo na človeka, na malenkosti, ki so včasih lahko pomembne, in da se osebni dohodki morajo izboljšati.

Zato so na sestanku sklenili, naj delavski svet in uprava podjetja do konca tega meseca poišče možnost za povišanje osebnih dohodkov, ponovno pa naj se pregledajo in uskladijo tudi ocene posameznih delovnih mest. Postopoma pa je treba odstraniti tudi vse druge pomanjkljivosti, ki povzročajo nezadovoljstvo med delavci.

S tem, da so Transturistovi delavci zahtevali boljše delovne pogoje, boljše plačilo ter boljše informiranost, niso zahtevali preveč. Zahtevali so samo to, kar jim pripada.

S. Zupan

V današnji številki:

Na 3. strani:

Prve lopate za nov obrat Termike

Na 7. strani:

Ne gre samo za probleme študentov

Na povabilo zvezne skupščine je od 6. do 14. junija na obisku v naši državi delegacija narodne skupščine republike Tunizije, ki jo vodi njen predsednik dr. Sadok Mokadden. V torek je predsednik prispel na brniško letališče, kjer so ga sprejeli predsednik republiškega zbora skupščine SR Slovenije dr. Joža Vilfan in drugi — Foto: F. Perdan

ZAVAROVALNICA MARIBOR

PREDSTAVNIŠTVO KRANJ, tel. 22-674

NE ODLASAJTE Z ZAVAROVANJI, POSVETUJTE SE Z NAŠIMI ZASTOPNIKI, KI VAM NUDIJO VSA ZAVAROVANJA, ODLIČNE POGOJE IN UGODNE CENE. PRIDRUŽITE SE NAŠIM ZAVAROVANCI PO VSEJ SLOVENIJI.

Koordinacijski odbor za vprašanja obrambe

V petek je bila v Kranju prva seja članov koordinacijskega odbora za vprašanje obrambe, ki jih je imenoval izvršni odbor občinske konference SZDL Kranj. Na njej so člani izvolili predsednika in sekretarja, razpravljali o vlogi in delu odbora ter o programu dela. Med drugim so sklenili, da bodo posamezne komisije, ki bodo delale pri odboru, pripravile konkretne kratkoročne delovne programe. Razen tega pa bo koordinacijski odbor za vprašanje obrambe še ta mesec pripravil seminar za vse članke odbora in za vodstva političnih organizacij na terenu in v delovnih organizacijah.

Pri odboru bodo v prihodnje delale naslednje komisije: komisija za vprašanja obrambe v specializiranih organizacijah in društvih ter enot civilne zaščite, za vzgojo splošne obrambe, za propagando in informativno dejavnost, za obrambo v organizacijah in društvih in komisija za obrambo v delovnih organizacijah in ustanovah.

V prihodnje bodo tako koordinacijski odbori za vprašanja obrambe pri občinskih konferencah socialistične zveze skrbeli za izvajanje načel vseljidske obrambne vojne. Razen tega pa bo njihova naloga, da

spodbujajo vse družbene dejavnike za množične priprave na obrambo občine. Le-ti naj bi zaščitili prebivalce pred nevarnostmi vojnih napadov in vojnih sredstev ter pred posledicami množičnih in drugih hudih nesreč. Prav tem vprašanjem smo namreč v minulih letih v naši državi posvečali premalo pozornosti.

Obramba države je danes pravica in dolžnost vsakega občana, delovne ali katere koli druge organizacije ter zveze, republike, občine in drugih družbenopolitičnih organizacij. Za uspešno obrambo dežele pa je razen moderno opremljene armade treba imeti tudi dobro organizirano celotno narodno obrambo. Zato si bodo koordinacijski odbori za vprašanja obrambe v občinah prizadevali, da bodo množične priprave prebivalcev na narodno obrambo čim bolj javne. Pri tem pa moramo poudariti, da ustanavljanje koordinacijskih odborov, njihova dejavnost v občini ter naloge oziroma dolžnosti prebivalcev na tem področju ne pomeni jo nikakršne militarizacije, ampak zgolj dolžnost in potrebo, da vsak prebivalec ve, kakšna je njegova naloga ob morebitnem napadu ali v hudi elementarni nesreči.

A. Z.

Glasbena šola Kranj razpisuje

vpis novih učencev za šol. leto 1968/69 v oddelek za godala, pihala, trobila, klavir, solo petje, kitaro in klavirsko harmoniko.

Vpisovanje bo v ponedeljek, 17. junija 1968, ob 9. in 18. uri.

Podrobnosti o vpisu so razvidne iz objave na šolski oglasni deski.

Na glasbenem oddelku v Preddvoru pa bo vpis učencev v torek, 18. junija 1968, ob 13. uri na osnovni šoli v Preddvoru.

RAVNATELJSTVO

Jugotehnika, trgovsko podjetje s tehničnim materialom, Ljubljana, Pod trančo 2 objavlja prosto delovno mesto za poslovalnico Jugotehnika, Kranj, Ul. JLA št. 10

delavca za dostavo blaga

Pogoj: dokončana osemletka in vozniško dovoljenje A kategorije.

Posebni pogoj: poskusno delo 2 meseca.

Pismene ponudbe sprejema poslovalnica Jugotehnika, Kranj, Ul. JLA št. 10 do 22. 6. t. l.

V radovljjski občini je 162 različnih društev

Predvsem je treba spremeniti kadrovske politiko

Večina društev je zelo prizadevnih, vendar dobršen del denarja porabijo za vzdrževanje in obnavljanje prostorov

Po zadnjih zbranih podatkih je v radovljjski občini razen družbenopolitičnih organizacij še 162 različnih društev in družbenih organizacij.

Tako je v občinski zvezi oziroma odbore vključenih 125 osnovnih organizacij oziroma društev, razen tega pa je v občini še sedem lovskih društev, pet planinskih društev, deset turističnih društev, sedem čebelarstevskih društev, pet društev upokojencev, dve društvi rejcev malih živali in eno hortikulturno društvo. V vseh teh društvih oziroma odborih pa dela 1458 odbornikov. Podatki tudi kažejo, da je večina društev precej aktivnih. To najbolj potrjujejo številna tekmovanja, prireditve, nastopi, izleti, koncerti, akcije, pregledi in druge prireditve.

Da pa bi v občini lahko uskladjili in našli najprimernejše oblike in metode dela teh organizacij, so o delu in programih ter težavah vseh teh organizacij in društev razpravljali tudi člani občinske konference socialistične zveze na zadnji, četrti seji, ki je bila v začetku minulega tedna. Tako so uvodoma in v razpravi člani konference ter predstavniki društev oziroma občinskih organizacij ugotovili, da je v vseh društvih v občini veliko mladih ljudi in da je mladina najbolj aktivna.

Kljub ugodnim podatkom o dejavnosti mladih v radovljjski občini, pa so navzoči menili, da je v vodstvih zelo malo mladih. Tako so v občini nekatera društva, kjer tudi po deset let že niso menjali vodstva. Zato so udeleženci poudarili, da je treba prenehati s takšno kadrovske politiko in tudi na področju vodenja društvene dejavnosti odpreti vrata mladim.

Na seji so tudi pozdravili dosedanje materialno skrb občinske skupščine za društva v občini. Občinska skupščina je namreč letos za delo društev namenila kar 60 milijonov starih dinarjev, za pravilo društvenih prostorov pa deset milijonov. Udeleženci so se strinjali, da so sredstva za društveno dejavnost vsekakor precejšnja, vendar pa so hkrati ugotovili, da še vedno ne pokrijejo vseh potreb; posebno še, ker morajo dobršen del sredstev društva porabiti za vzdrževanje prostorov. So pa seveda tudi primeri, ko nekatera društva denar ne porabijo za najbolj potrebno dejavnost.

Posebej pa so na zasedanju konference podčrtali sodelovanje društev s krajevnimi organizacijami socialistične zveze v občini. Menili so, da društva in krajevne organizacije sodelujejo ob posameznih prireditvah, vendar pa nasploh društveno in dru-

žbeno življenje na terenu največkrat ni usklajeno. Zato bi prav na tem področju v prihodnje krajevne organizacije socialistične zveze morale posvečati večjo skrb. Tako bi lahko odpravili tudi razne kadrovske, programske, oblikovne in druge pomanjkljivosti pri društvih.

Vsa ta vprašanja pa ne zadevajo zgolj krajevnih organizacij socialistične zveze,

ampak jih ne bi smele spregledati tudi krajevne skupnosti oziroma njihovi sveti. Le-ti bi namreč lahko prav tako rešili dobršen del problemov, ki jih društva največkrat sama ne zmorejo. Predvsem ti isti del, ki društvom odvzame največ sredstev. To pa so največkrat prostori, katerih vzdrževanje in obnavljanje ponekod sploh ni rešeno.

A. Zalar

Svečanost ob dnevu krvodajalcev na Bledu

Občinski odbor rdečega križa Radovljica je v počastitev dneva krvodajalcev priredil minul petek v festvalni dvorani veliko svečanost, s katero so počastili tudi številne krvodajalce radovljjske občine. Na svečanosti je spregovoril blejski zdravnik dr. Janko Benedik, predstavniki RK pa so podelili zlate in srebrne značke številnim krvodajalcem. Med njimi je dobil posebno priznanje tov. Špik, ki je že

več kot 30-krat daroval svojo kri. Navzoči pa so bili tudi številni predstavniki organizacij rdečega križa z Gorenjske in iz Ljubljane.

Organizatorji so pripravili tudi bogat kulturni spored. Nastopili so godba na pihala iz Gorij, folklorna skupina Gorje in pionirji pomladke rdečega križa. Prireditve je bila zelo dobro pripravljena, obiskali pa so jo poleg krvodajalcev tudi mnogi domačini z Bleda in okolice.

J. B.

**GORENJSKA
KREDITNA
BANKA KRANJ**

s poslovnimi enotami

KRANJ, JESENICE, RADOVLJICA, ŠKOFJA LOKA, TRZIC

RAZPISUJE ZA SVOJE VARČEVALCE

dve veliki nagradni žrebanji

SKUPNO 200 NAGRAD
v vrednosti
NAD 82.000.— N DIN

dne 14. 8. 1968 in
14. 2. 1969

Prvi nagradi sta:

DVA OSEBNA AVTOMOBILA ZNAMKE SKODA
Za vlagatelje, ki bodo od 1. 1. 1968 do 31. 1. 1969 vezali dinarske ali devizne prihranke v višini

2.000.— N din za dobo nad 1 leto ali
1.000.— N din za dobo nad 2 leti

VSAKOMESEČNO ŽREBANJE od 1. JUNIJA 1968 DALJE

Dva srečna dobitnika bosta pri vsaki poslovni enoti vsak mesec nagrajena z lepo nagrado za varčevalce navadnih vlog, ki bodo povečali vlogo v mesecu vsaj za 100.— N din

NAGRADE: 70 ročnih ur Darwil v vrednosti nad 14.000.—

— **ŽREBANJE STANOVANJSKIH VARČEVALCEV**
Pripravljenih je 10 denarnih nagrad v vrednosti 5.100.— N din, ki se koristijo za nabavo gradbenega materiala ali opreme po izbiri.

Za osebe, ki varčujejo za dobo 2 leti ali več.

**Kamniški Svilanit se je znašel
tudi v reformnih pogojih**

Modernizacija — pot do uspešnega gospodarjenja

Tekstilna tovarna Svilanit iz Kamnika je nastala z združitvijo več manjših obratov tekstilne stroke iz kamniškega področja. Takoj po osvoboditvi so v tkalnici svilenih tkanin, tu so prvi zametki današnjega Svilanita, tkali svileno tkanino za izdelovanje kravata. Do leta 1965, ko so vse stroje prenesli pod eno streho, so postopno specializirali proizvodnjo in to v smeri izdelovanja kravata, predvsem pa frotirja. V zadnjih dveh letih se je proizvodnja svile zmanjšala v korist proizvodnje frotirja, ki danes v najrazličnejših modnih in klasičnih vzorcih predstavlja glavni proizvod. Kot ostanek tradicije pa v Svilanitu še vedno izdelujejo kravate.

V Svilanitu je danes zaposlenih 480 delavcev, kar pomeni peto mesto po številu zaposlenih v kamniški občini. Lani so v tem kamniškem podjetju ustvarili skoraj 3 milijarde S din bruto produkta, letos pa bo ta številka močno presežena. Po ustvarjenem bruto produktu je Svilanit na četrtem mestu v občini in predstavlja okoli 13 odstotkov ustvarjenega bruto produkta v merilu industrije oziroma 9 odstotkov v merilu gospodarstva v kamniški občini.

TUDI PO REFORMI DOBRO POSLOVANJE

Za Svilanit lahko trdimo, da se je uspešno uveljavil tudi v pogojih gospodarske reforme. V svojem prizadevanju so lani naleteli na vrsto težav, ki pa so bile predvsem objektivnega značaja. Na delno stagnacijo so med drugim vplivale težave v celotni tekstilni industriji. Čeprav je Svilanitova proizvodnja ozko specializirana, pa sta sproščen uvoz in pa težavna nabava surovin vplivala na omenjene težave.

V primerjavi z letom 1965 so predlani v Svilanitu povečali celotni dohodek za 30 odstotkov. Do povečanja je prišlo predvsem zaradi novih kapacitet, boljšega izkoristka in boljših prodajnih pogojev na domačem trgu. Nasprotno pa je bil lani celotni dohodek manjši za dva odstotka, vendar ne zaradi manjše proizvodnje, temveč zaradi povečanih terjatev do kupcev, saj so se te lani povečale kar za 45 odstotkov. Na znižanje celotnega dohodka lani je vplival tudi povečan izvoz, zlasti pa dejstvo, da podjetje na tujem trgu prodaja svoje blago za 35 odstotkov ceneje kot pri nas doma.

KMALU STROJI NE BODO VEČ IZTROŠENI

Kamniški Svilanit posveča precej pozornosti tudi nakupu novih strojev in delovnih orodij. Čeprav so lani v ta namen porabili 1.628.000 dinarjev, pa so stroji še vedno precej iztrošeni, bolj kot druga osnovna sredstva. Toda Svilanit ima mnogo višjo sposobnost delovnih priprav, kot je poprečje v slovenski bombažni industriji, še več, na enega zaposlenega odpade v vsej slovenski bombažni industriji prav v Svilanitu najmanj delovnih priprav. Da bi se ognili omenjeni iztrošnosti, bodo kamniški tekstilci še letos kupili nekaj novih, predvsem pa modernjših strojev. Tako so že dobili 36 najmodernejših avtomatskih statev in proizvodne zmogljivosti bodo še bolj izkoriščene. Pripravljajo pa še rekonstrukcijo barvarne in naprave za tkanje, vzporedno s tem pa še modernizacijo obstoječe kotlarne. Za uresničitev teh rekonstrukcijskih del so najeli devizni kredit 100.000 dolarjev za dobo treh let. V prvi etapi rekonstrukcije (avtomatizacija tkalnice) se bo celotni dohodek povečal za okoli 15 odstotkov, vzporedno s tem pa tudi delež za sklade, in sicer za 1.400.000 din. Zato v Svilanitu računajo, da se jim bo celotna investicija (okrog 5 milijonov din) hitro izplačala. V drugi fazi rekonstrukcije bodo v Svilanitu zgradili dodatne prostore za pripravo za tkanje in zamenjali še 20 obstoječih statev z avtomatskimi.

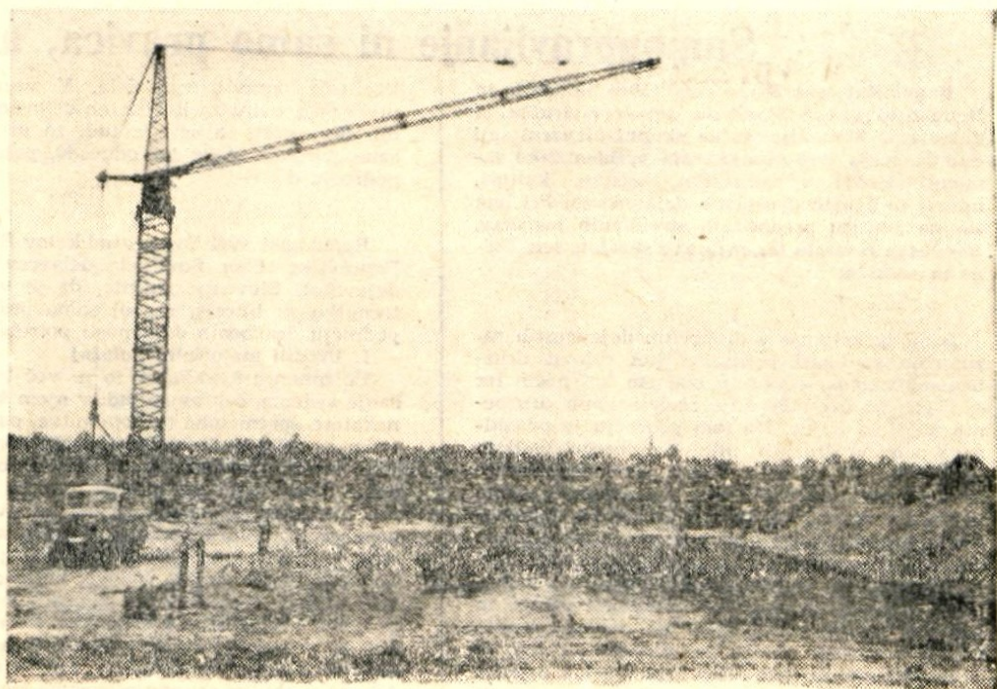
TUDI LETOS UGODNA POSLOVNA DINAMIKA

Tudi v prvem letošnjem tromesečju se ugodna dinamika v Svilanitovem poslovanju nadaljuje, saj se je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem celotni dohodek povečal za 32 odstotkov, dohodek za 29 odstotkov in izvoz skoraj za 100 odstotkov. Povečali pa so se tudi skladi, in sicer za 3 odstotke.

Glede na povečane cene frotirja in svile v Svilanitu računajo tudi na povečanje celotnega dohodka, vendar se bo zaradi 14-odstotnega povečanja bombažne preje povečal tudi delež poslovnih stroškov.

Kaj lahko zapišemo na koncu? Nedvomno to, da tekstilna tovarna Svilanit iz Kamnika nadaljuje s pospešeno dinamiko tudi letos. Hiter tehnološki razvoj v tekstilni industriji zahteva vedno večja vlaganja za nakup novih strojev. Kamniški tekstilci se zavedajo, da bodo na tujih tržiščih lahko napredovali le z boljšo kvaliteto in še z nižjimi proizvodnimi stroški. Na večjo razširjeno reprodukcijo pa nedvomno pozitivno vplivata povečanje deleža dohodka, namenjenega skladom in večja amortizacijska stopnja.

Vili G.

Glavna zemeljska dela za nov obrat Termike so že gotova — Foto: F. Perdan

Včeraj so na Trati pri Škofji Loki zasadili prve lopate za nov obrat Termike

Včeraj so na Trati pri Škofji Loki po zaključku zemeljskih del, svečano zasadili prve lopate za nov obrat podjetja Termike iz Ljubljane, kjer bodo proizvajali mineralno volno, pri nas poznano pod imenom termit. To bo že tretji obrat tega podjetja na škofovškem področju. Sedaj mineralno volno izdelujejo v obratu v Bodovljah, vendar za zastarelo tehnologijo, tako da ne morejo več zadostiti povpraševanju trga.

Za lokacijo na Trati so se odločili predvsem zato, ker je na začetku Poljanske doline na voljo dovolj peščenja, ki sta osnovni proizvodni surovini. Nova lokacija pa ima še to prednost, da je v neposredni bližini železniške postaje in bo odpadlo večkratno prekladanje blaga. Z izdelki mineralne volne je nemreč treba ravnati zelo previdno, saj večkratno prelaganje veča izmet.

Nov obrat Termike na Trati bo veljal 2 milijardi starih dinarjev. Na gradbena dela bo odpadlo 600 milijonov S din, drugo pa na opremo in montažo. Vse proizvodne stroje, v vrednosti približno eno milijardo S din, bo dobavila švedska firma Junger. Proizvodni postopek bo avtomatiziran, tako da bo v novi tovarni zaposlenih sorazmerno malo ljudi. Pri novih strojih bodo porabili tudi precej manj koksa, ki je potreben za taljenje kameenin. Tako v starem obratu sedaj potrebujejo pri enem vložku kar 35 odstotkov koksa, medtem ko ga bodo pri novih strojih porabili le 20 odstotkov. Novi stroji bodo imeli tudi večjo zmogljivost, saj bodo v eni proizvodni liniji izdelali letno 14.500 ton

izdelkov mineralne volne, medtem ko pri sedanjih tehnologiji na dveh proizvodnih strojih izdelajo le 10.000 ton. Povečala se bo tudi izbira termičnih plošč. V novem obratu bodo lahko izdelovali plošče s specifično težo od 40 do 200 kg na kubni meter, medtem ko sedaj lahko delajo le plošče s specifično težo do 80 kg. Velikost plošč bo 1 x 0,5 metra, debeline 20 do 200 milimetrov. Sedaj lahko izdelujejo plošče samo v debelini od 40 do 60 milimetrov. Razen tega bo v novem obratu poenostavljeno tudi izdelovanje žlebakov za izolacijo cevovodov.

Pri Termiki želijo kar najhitreje pričeti s proizvodnjo v novem obratu. Zato so tudi roki za izgradnjo sorazmerno kratki. Računajo, da bi gradbena dela zaključili do konca avgusta, najkasneje v oktobru bi pričeli z montažo proizvodnih naprav, že februarja ali marca prihodnje leto pa bi začeli s poskusno proizvodnjo. V sedanjem obratu v Bodovljah bodo potem nadaljevali s proizvodnjo kitov, z obrata v Poljanah pa bodo preselili tudi proizvodnjo poliesterskih vrat, oken in drugih podobnih izdelkov.

S. Zupan

Revizija klasifikacije zemljišč

Občani jeseniške občine so se na zborih volivcev večkrat pritoževali zaradi nepravilne klasifikacije zemljišč. Prispevek od zemljišča se namreč plačuje od katastrskega dohodka od zemljišč v posam. z. njih skupinah katastrskih občin, le-te pa se določajo po klasifikaciji zemljišč. Na boljši zemlji je večji pridelek in zato večji dohodek in zato večje dajatve skupnosti.

V letošnjem letu bo izvedena klasifikacija zemljišč v katastrskih občinah Dovje, Hrušica in Zirovnica. Revizija bo opravila tričlanska ko-

mislija, ki jo sestavlja agronom kot predsednik ter dva člana iz vsake katastrske občine.

Na Dovjem bosta poleg agronoma v komisiji še Janez Kosmač, upokojenec in Jože Pezdinik, kmet iz Mojsstrane. Na Hrušici je v komisijo imenovan Mirko Klinar in Franc Kobentar. Za področje Zirovnica sta v komisijo imenovana Jože Slamenik, kmet iz Zirovnice in Lovro Noč iz Most. Drugo leto bo revizija klasifikacije zemljišč še v drugih katastrskih občinah.

J. V.

Dežurni veterinarji

Od 8. 6. 1968 do 15. 6.

Bedina, Ješetova 29, tel. 21-207

od 15. 6. 1968 do 22. 6.

Vehovec, Stošičeva 3, tel. 21-070

od 22. 6. 1968 do 29. 6.

Rus, Cerklje, tel. 73115

od 29. 6. 1968 do 6. 7.

Bedina, Ješetova 29, tel. 21-207

Samoupravljanje ni samo pravica, ampak je tudi dolžnost

Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije in Republiški odbor Sindikata delavcev družbenih dejavnosti Slovenije sta na skupni plenarni seji dne 30. maja 1968 obravnavala problematiko samoupravljanja v zdravstvu, šolstvu, kulturi, upravi in drugih družbenih dejavnostih. Pri tem sta na podlagi predhodnih strokovnih raziskav, uvodnega referata ter razprave sprejela te očne in stališča:

I.

Samoupravljanje v družbenih dejavnostih razumemo sindikati predvsem kot celovit družbeno-ekonomski odnos in obenem kot način ter sredstvo za uresničevanje socialističnih družbenih načel in ciljev. Na tem področju je odločilnega pomena družbeni interes o obsegu, vrsti in kakovosti dela, zato mora samoupravljanje funkcionirati skladno s tem interesom. Vsebinska in oblike samoupravljanja v družbenih dejavnostih morajo ustrezati naravi vsake posamezne dejavnosti in specifični organizaciji njenega dela. Prav zaradi tega sindikati zavračamo mehanično prenašanje modelov samoupravljanja in izkušenj iz gospodarskega na negospodarsko področje oziroma iz ene dejavnosti na drugo in se zavzemamo za take rešitve, ki v celoti upoštevajo vsebinske in organizacijske posebnosti posamezne dejavnosti.

Pri urejanju samoupravljanja v družbenih službah je v različnih oblikah večkrat prisotno napačno pojmovanje o »produktivnih« in »neproduktivnih« dejavnostih, o »proizvodnem« in »potrošniškem« delu družbe. V resnici pa je delo delavcev, ki so zaposleni v družbenih dejavnostih neobhodni sestavni del celotnega družbenega dela, in sicer v tolikšni meri, kolikor na podlagi družbene delitve dela te službe prispevajo k družbeni reprodukciji (enostavni in razširjeni) v znanstveni, vzgojni, kulturni, zdravstveni in drugih smereh. Izraz tega je tudi dohodek družbenih dejavnosti, ki pomeni plačilo (povračilo) za opravljeno družbeno-potrebno delo in ustrezen družbeno-ekonomski odnos. Ker tržne zakonitosti na tem področju delujejo samo posredno v bistveno omejenem obsegu, je za zdravstvo, šolstvo, kulturo, upravo itd. potrebno uveljavljati zavestno družbeno vrednotenje in družbeni dogovor oziroma družbene odločitve o vrsti, obsegu in kvaliteti potrebnega dela, o družbeno nujnih stroških in o drugih elementih dohodka.

Samoupravljanje v družbenih dejavnostih je kljub temu, da je šele na začetku svojega razvoja, že postalo last večine delavcev tega področja in se postopoma uveljavlja kot temeljni odnos med ljudmi. Zato se sindikati v republiki, občini in v vsaki delovni skupnosti odločno zavzemamo za čim bolj ustrezno uresničevanje samoupravljanja in za njegov nadaljnji razvoj. Za sindikat ni dileme, ali poglobljati in razvijati vsebinsko, oblike ter metode samoupravljanja (skladno z značajem dejavnosti) ali pa opuščati organizirane napore za napredek na tem področju. Zaradi tega smo nespornimi nasprotniki vseh tendenc, ki v teoriji ali v praksi vlečejo razvoj v statistično smer, to je smer, ki negira samoupravljanje in vidi rešitev le v neposredni intervenciji države, pa tudi nasprotniki liberalistično-anarhističnih konceptov (izdvajanje tega področja iz celotnega družbenega dela in njegovo avtonomiziranje). V okviru samoupravljanja se zavzemamo za odgovornost vsakega za svoje delo, za red v medsebojnih odnosih in za kvalitetno in racionalno delovanje vsake službe in vsakega posameznika. Samoupravljanje ni samo pravica, ampak je tudi dolžnost.

Vsaka sodobna družba potrebuje čedalje bolj razvito in boljše organizirano zdravstveno službo, šolstvo, kulturo, socialno varstvo in druge družbene dejavnosti in odmerja tudi čedalje večja sredstva zanje. Tako tudi naša družbena skupnost vlaga znatne napore in sredstva za razvoj družbenih služb in za ureditev njihovega gmojnega položaja. Kljub temu nekatera področja, zlasti šolstvo, kultura in socialno varstvo v materialnem pogledu (pogoji za delo, osebni dohodki delavcev itd.) občutno zaostajajo za drugimi dejavnostmi. Tudi način financiranja teh dejavnosti je po vsebini in tehniki še zelo proračunsko-distributerski in močno otežuje uveljavitev dohodkovnih načel na podlagi obsega in

kvalitete opravljenega dela. V vsem tem je precejšnja ovira za kvalitetno delovanje družbenih dejavnosti in seveda tudi za uresničevanje samoupravnih načel ter odnosov, posebno še na področju delitve.

II.

Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije in Republiški odbor Sindikata delavcev družbenih dejavnosti Slovenije menita, da je v sedanjem trenutku za hitrejši razvoj samoupravljanja na področju družbenih dejavnosti potrebno zlasti:

1. Urediti materialni položaj

Po mnenju sindikatov to ni več toliko vprašanje sistema, čeprav so tudi v njem še potrebne nekatere spremembe in dopolnitve, pač pa predvsem vprašanje doslednega uresničevanja sprejetih načel o vrednotenju in delitvi po rezultatih dela. Razen tega pa ni več mogoče odlašati z načrtno družbeno akcijo za usklajitev materialnega položaja družbenih dejavnosti z doseženo stopnjo gospodarskega in družbenega razvoja. To velja še posebej za šolstvo, kulturo in socialno varstvo. Navedene dejavnosti je potrebno, podobno kot je to že storjeno za zdravstvo, izločiti iz proračuna družbeno-političnih skupnosti in jim določiti samostojne vire financiranja, deloma v okviru skupne prispevne stopnje, deloma pa z direktnimi prispevki občanov iz njihovih sredstev za osebno potrošnjo ter iz prispevkov delovnih in drugih organizacij. Iz tako zbranih sredstev bi morali na podlagi objektiviziranih meril zagotoviti v republiki enaka sredstva za uresničevanje s programom določenih osnovnih dejavnosti, kar obenem zagotavlja uresničevanje ustavnih pravic občanov. To bo na višji ravni bistveno zmanjšalo sedanje neutemeljeno velike razlike med posameznimi območji in dejavnostmi. Vse to seveda predpostavlja, da bodo razvitejšie sredine presegle obseg s programom določenih uslug.

Sindikati se nadalje zavzemamo za družbeni dogovor o materialnem položaju vseh družbenih dejavnosti (zdravstvo, šolstvo, kultura, uprava, pravosodje itd.) in o osnovah in merilih za vrednotenje tega dela, za usmerjeno gibanje dohodka, osebnih dohodkov in sredstev skladov skupne porabe, za dograditev celotne tehnike dohodkovnega sistema (npr. merila, metodologije itd.) ter za bistven napredek v notranji delitvi po rezultatih dela.

Prav tako se zavzemamo, da je treba čimprej pripraviti, dati v javno razpravo in sprejeti nacionalni koncept nadaljnjega skladnega razvoja družbenih dejavnosti s potrebami in možnostmi naše družbe ter ukrepe za racionalizacijo in selekcijo obsega ter zvrsti uslug oziroma nalog družbenih služb.

Ugotavljamo, da je vztrajna akcija sindikatov za ureditev materialnega položaja dobila podporo tudi v nedavnih sklepih Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije o saniranju materialnega položaja šolstva. Ti sklepi temelje na predlogih sindikata, zato jih pozdravljamo in jim dajemo vso podporo.

2. Utrjevati in dopolnjevati sistem samoupravljanja v družbenih dejavnostih

Samoupravni organi (npr. skupnosti socialnega zavarovanja, izobraževalne skupnosti, skupnosti otroškega varstva itd. ter samoupravni organi znotraj delovnih skupnosti) so pomembni dejavniki v uresničevanju samoupravnih odnosov na področju družbenih dejavnosti. Potrebno jih je vsebinsko krepitev v vseh smereh in nanje postopoma prenašati vse več pristojnosti, ki jih sedaj še opravljajo državni organi.

Ceprav soglašamo z ugotovitvijo, da uzakonjenega sistema samoupravljanja v družbenih dejavnostih ni treba v temeljih spreminjati, pa vendarle menimo, da bi bilo posamezna vprašanja v sistemu potrebno rešiti drugače, kot so urejena sedaj. To velja zlasti za:

— natančnejšo opredelitev in razmejitve pristojnosti med predstavniki in upravnimi organi v občini in republiki ter samoupravnimi organi (izobraževalne skupnosti, skupnosti socialnega zavarovanja itd.) na racionalnih osnovah (da bi se izognili prepletanju funkcij in večirnosti v delu) in v duhu decentralizacije in deatizacije. Na vsak način mora biti zagotovljena skladnost med določanjem programa dejavnosti

in sredstvi za njegovo izvrševanje, ki bo dosežena tudi tako, da bodo na posameznih samoupravnih nivojih te pravice in dolžnosti združene;

— bolj določno opredelitev funkcij predstavnikov družbene skupnosti v samoupravnih organih družbenih dejavnosti in medsebojnih pravic in dolžnosti med predstavnikom ter organom, ki ga imenuje. V sistemu je potrebno zagotoviti večji vpliv teritorialnih samoupravnih skupnosti (npr. izobraževalnih) pri določanju predstavnikov in odnosih z njimi;

— večje ingerence skupščin družbeno-političnih in drugih teritorialnih samoupravnih skupnosti pri imenovanju direktorjev delovnih organizacij s področja družbenih dejavnosti;

— uvedbo možnosti ustreznih prisilnih ukrepov, ki bodo omogočali poseg širše družbene skupnosti, kadar je zaradi neurejenih razmer ogrožen družbeni interes;

— zakonsko ureditev samoupravljanja v kulturi in sistema financiranja tega področja;

— ustvarjanje čvrstjših vezi med proizvajalci in strokovnim šolstvom (predvsem tudi ustanavljanje posebnih izobraževalnih skupnosti) in podobno.

Posebej bi bilo treba proučiti, ali so potrebni upravni odbori v manjših delovnih organizacijah v šolstvu, kulturi, socialno-varstvenih zavodih, zdravstvenih zavodih itd. (problem dupliranja).

Prizadevanja za navedene in druge funkcionalne izpopolnitve samoupravne sheme na področju družbenih dejavnosti so le del prizadevanj za utrjevanje in razvijanje samoupravnih odnosov na tem področju. Pozornost vseh subjektivnih sil mora namreč biti usmerjena prvenstveno v praktično akcijo za resnično integracijo celotnega družbenega dela, za čimvečjo neposredno povezanost družbenih dejavnosti z delovnimi ljudmi in njihovimi potrebami, proti idejnim in drugim deformacijam (etatizem, anarhični vplivi neformalnih grup, celovska omejenost, delitev ne glede na rezultate dela itd.) ter za javnost v delu vseh organov in posameznikov. In vedno mora biti prisotno spoznanje, da so delovne skupnosti družbenih služb uresničevalci posebnega družbenega interesa, kar vsem delavcem na tem področju nalaga veliko odgovornost za kvalitetno izvrševanje nalog.

Ureditev materialne podlage delovanja družbenih dejavnosti terja vzporedno in toliko bolj poglobljeno razvijanje samoupravnih odnosov v vsaki posamični delovni organizaciji oziroma delovni skupnosti. To pa zato, ker ureditev materialne podlage, sama po sebi, brez prizadevanj delavcev in njihovih organizacij še ne pomeni uveljavitev samoupravljanja.

III.

Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije in Republiški odbor Sindikata delavcev družbenih dejavnosti Slovenije ugotavljata, da so v zvezi s samoupravljanjem na področju družbenih dejavnosti predvsem te naloge:

— vsi občinski sindikalni sveti, občinska vodstva strokovnih sindikatov, podružnice v delovnih skupnostih družbenih dejavnosti in vsi samoupravni organi s tega področja naj obravnavajo gradivo te plenarne seje in v duhu tega gradiva opravijo temeljito analizo uresničevanja samoupravljanja (z vidika odnosov znotraj delovnih skupnosti), ugotove pomanjkljivosti in sprejmejo načrt lastne konkretne aktivnosti v smeri izpopolnjevanja, poglobljanja in nadaljnjega razvoja samoupravnih odnosov;

— organi republiškega sveta Zveze sindikatov in republiškega odbora Sindikata delavcev družbenih dejavnosti Slovenije naj upoštevajoč mnenja občinskih vodstev in podružnic glede ureditve materialnega položaja družbenih dejavnosti in v zvezi z dopolnjevanjem sistema samoupravljanja na tem področju pripravijo podrobnejše predloge, jih posredujejo pristojnim organom in skrbijo za njihovo uresničevanje.

V Ljubljani, 30. maja 1968

Republiški svet
Zveze sindikatov Slovenije

Republiški odbor
Sindikata delavcev družbenih
dejavnosti Slovenije

Vesela tržiška Šuštarija

Pred kratkim jo je uprizoril mladinski aktiv tovarne Peko. Bil je to prijeten večer, na katerem nas je aktiv zabaval skoraj dve uri. Gledalci v prepolnem Cankarjevem domu so navdušeno ploskali mladim igralcem obeh skečev, pevkam in godbenemu ansamblu.

Na pobudo članic Dorce Megličeve in Rezke Hladnikove je mladinski aktiv sestavil osnutek Šuštarije. Ima dva dela: Življenje čevljarjev v nekdanji domači čevljarni ter delo v sodobni moderni tovarni.

Skeč prvega dela je spisala Marija Zaplotnikova. V njem je kar verno naslikala vso primitivnost nekdanje delavnice, medsebojne odnose obeh pomočnikov in vajenca — ter odnos mojstra in njegove žene do vseh treh. Sedanjí naši mladini se je morda zdela slika tedanjega življenja nemogoča in skoraj neresnična. Toda vsi, ki smo živeli v Tržiču med obema vojnama in prej, smo tako življenje poznali in vemo, da pisateljica ni pretiravala.

Drugi skeč je spisal Milan Batista, ki je dolgo živel med nami in se še vedno rad vrača v Tržič. Sliko modernega stroja tovarne je seveda težko podati v kratki sliki. Vendar je bil tudi ta prijeten, duhovit in poln ne prebolečih puščic na samoupravljanje, na člane delavskega sveta ter na odnose v kolektivu.

Med posameznimi prizori

obeh slik je igral ansambel Francija Šarabona ter spremljal izredno dobre pevke: duet Mije Fister - Zlate Karo, tercet sester Potočnik ter solistki Ivanko Klemenc in Majdo Jazbec.

Igralci obeh slik: Edi Končina, Dorca Kraljeva, Tone Vrhovnik, Tone Mokorel, Slava Šobrova in Darko Koren so bili prav dobri. Najboljši pa je bil Karel Stucin, ki je podal celovito figuro jeclajočega rezonerja.

Sceno je postavil Saša Ahačič, ki je v ospredju odra tudi razpel malo filmsko platno, na katerem so si sledile barvne slike Tržiča, njegove bližnje in daljne okolice ter reklamne fotografije izdelkov tovarne Peko.

Saljiva napovedovalca sta bila Rezka Hladnikova in Joža Ahačič, režiser pa Edi Končina.

V odmoru so trije izžrebani obiskovalci Šuštarije odgovarjali na zastavljena vprašanja ter tako tekmovali, kdo bo najboljši. Prejeli so nagrade.

Vesela tržiška Šuštarija je zato uspela, ker so jo vsi izvajalci podali z velikim navdušenjem in veseljem. Ves aktiv je zaslužil pohvalo hvalnih gledalcev.

Mladinski aktiv tovarne Peko je z Veselo tržiško šuštarijo gostoval v Gorenji vasi in Zireh. V sodelovanju s kolektivom tovarne Alpina v Zireh je dosegel tržiški aktiv velik uspeh.

J. Zagar

Akcija solidarnosti

Najbrž se nam je že zgodilo in se nam še dogaja, da se v omarah nabirajo kupi starih oblačil, ki jih ne moremo več nositi. Spravili smo jih pa vendarle, že zaradi tistega — čez sedem let vse prav pride. Včasih spravimo vse skupaj še na podstrežje, kjer se na vse nabira prah, pa še nevarnost požara obstaja. Razen tega pa teh starih oblačil prav gotovo ne bomo nikoli več nosili.

Prav sedaj poteka akcija RK za zbiranje rabljenih oblačil, perila, obutve in posteljnine. Nedvomno je še precej družin potrebnih socialne pomoči, upokoencev in invalidov, ki jim mesečni dohodki zadoščajo samo za hrano. Razen tega pa je rdeči križ mnenja, da je potrebno imeti za primer naravnih nesreč zalogo oblačil, da je pomoč takojšnja. Sedaj se je vedno dogajalo, da so pričeli zbirati pomoč šele po nesreči. V skladiščih pa bi bilo pripravljeno, urejeno in čista bila na voljo v vseh takih primerih.

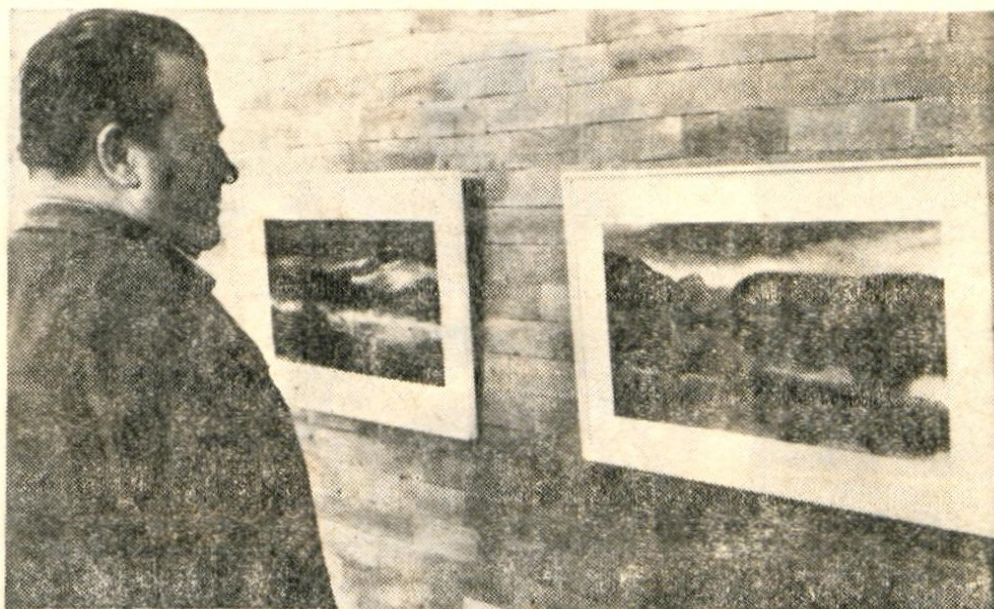
Takoj po prvi svetovni vojni je taka pomoč in razen tega še v hrani prihajala redno. Pošiljal jo je mednarodni rdeči križ. Po letu 1960 pa je bila ta pomoč zmanjšana. Do tedaj so bili deleži

ni te pomoči otroški vrtilci, šolske kuhinje, domovi za stare in onemogle ter nekatere zdravstvene ustanove. Leta 1967 pa je bila ta mednarodna pomoč v celoti ukinjena.

Skupščina občine Kranj ima sicer v svojem letnem proračunu nad 46 milijonov starih dinarjev namenjenih za socialne podpore občanom, ki so brez zaposlitve. To pomoč prejema okoli 260 občanov, predvsem ostareli, bolni in onemogli. Pomoč pa je majhna in zadošča le za skromno hrano. Za ostalo pa ne ostane ničesar.

Pri nekaterih družinah pa se nabirajo oblačila, ki so jih otroci prerasli, obutve, ki je ne nosimo več in podobne stvari, ki bi jih lahko pogrešili. S tem pa, ko bi jih oddali RK, bi pomagali vsem tistim, ki jim oblačil primanjkuje.

Akcije, izvedene po slovenskih mestih, so lepo uspeli. V Kranju bo akcija zbiranja oblačil 28. junija od 17. do 19. ure. O poteku akcije, zbirnih centrih in pripravi oblačil bomo še pisali. Razen tega pa bo odbor RK poslal vsem občanom Kranja še posebna pisma z navodili

Detajl z razstave del Petra Adamiča na loškem gradu — Foto: F. Perdan

Galerija na loškem gradu

Na papir ujeti biseri iz zakladnice narave

Sprehod med deli slikarja Petra Adamiča

Ste kdaj postopali po bregovih reke, občudujoč njene skrite zalivke in tolmuhe, brzice in vrtince, zelenje, katerega odsev nejasno zre iz temnih globin? Morda ste že ždeli na bregu iskrive Sore, ki se zdi, da komaj odriva lakomne bregove narazen? Ali ob motni zeleni Soči, na katere gladini se samovoščeno ogledujejo vrhovi bližnjih gor? Ste že bili na obali Bohinjskega jezera, ko lahne sape lenivo gubajo vodo, ko odsev umirajočega dne spreminjajo v stotero fantazijskih podob? Če poznate lepoto takšnih skritih kotičkov narave, potem najbrž veste, kakšne motive je najti na akvarelih slikarja Petra Adamiča, ki te dni razstavlja v galeriji loškega muzeja.

Realistični način podajanja čudovitih prizorov iz narave, od katerih umetnik ne odstopa na nobeni od raz-

stavljenih del, niti najmanj ne gre v korak z novimi tokovi v sodobnem likovnem svetu. Slikarju očitno ni za spektakularnost, za eksperimentiranje, za razbijanje objektivnih oblik predmetov, kar vse danes poskušajo številni likovniki. Adamič je vseskozi zvest dejanskemu videzu obravnavanega motiva, ne skuša ga izpopolniti ali spreminjati. S tem pa ni rečeno, da se spušča v nepotrebne detajle, ki razbijajo celovitost vtisa. Enostaven je in jasen, obenem pa mu prav povsod uspeva ujeti na papir ves tisti osupljivi mik prizora, ki ga je prisilil, da je odvrnil ribiško palico — mož je namreč strasten ribič — in zgrabil za čopič.

Glede na specifične motive na Adamičevih delih pa tudi glede na izbrano tehniko (akvarel), je očitno, da umetnik slika na prostem. Takšno delo pa se razlikuje od dela

v ateljeju, zahteva hitro polaganje barv in skoraj spominja na tehniko impresionistov. Slikam se tu in tam pozna naglica, tu in tam bi avtorju lahko očitali površnost. Toda prav tako je očitna izredna slikarjeva spretnost, rutina, gotovost. Jasne in odločne poteze kažejo, da roka, ki jih je zarisala, poprej ni oklevala niti za hip.

Peter Adamič je bil rojen leta 1929 v Ljubljani. Diplomiral je na Akademiji za likovno umetnost, na slikarskem oddelku. Po končanem študiju je nekaj časa delal v keramični stroki, približno pred petimi leti pa je zopet poprijel za čopič.

Na otvoritvi razstave, v petek, se je zbralo veliko številu ljubiteljev likovne umetnosti. Pokrovitelj je tokrat tovarna barv in lakov Color Medvode. Razstava bo odprta do 4. julija.

I. Guzelj

Prizor z vesele tržiške Šuštarije — Foto: Jože Hočevar

Se jima bo posrečilo ujeti na filmski trak vse, kar sta želeli? — Foto: F. Perdan

Na reviji zabavnih orkestrrov na Kokrci so v nedeljo nastopili tudi plesalci plesno-sportnega kluba Kranj — Foto: F. Perdan

Na nedavni reviji zabavne glasbe na Kokrci je občinstvo zelo navdušilo vokalno-instrumentalni ansambel Quickies iz Stražišča, ki ga sestavljajo Andrej Pirc (orgle), Marjan Berčič (solo kitara), Janez Berčič (ritem kitara, pevec), Branko Pirc (ritem kitara), Jože Šoba (bobni) in Blaž Dovrtel (bas kitara). Poslušalcem so se predstavili s popularnima skladbama Congratulations in Delilah ter z lastno kompozicijo. V nedeljo bo ansambel Quickies nastopil na mladinskem plesu v Kranju, prihodnjo soboto pa na poletnem plesu v Trziču, ki ga prireja občinska konferenca ZMS Trzič. (D. S.) — Foto F. Hribnik

Mladi filmarji v Škofji Loki

V soboto je obiskalo Škofjo Loko 150 otrok, mladih filmarjev iz vse Jugoslavije, udeležencev sedme revije pionirskega filma, katere pokrovitelj je bil sekretariat za kulturo in prosveto SRS Slovenije, organizatorja pa Zveza prijateljev mladine Slovenije, Zavod za šolstvo SR Slovenije, ZMS, Zveza kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije in Kino zveza Slovenije.

Po slavnostnem sprejemu pred domom v Škofji Loki so se mladi pionirji in pionirke razdelili v snemalne skupine

in odšli pod vodstvom škofjeloških mladincev snemat po mestu kratke filme, najrazličnejše prizore, stavbe, okolico in drugo. Snemalcem so dali glede izbora vsebine popolno svobodo. Snemanje je trajalo ves dopoldan, ob 12. uri pa so se zbrali na loškem gradu. Po ogledu muzeja je mlade udeležence srečanja in njihove spremljevalce, med njimi so bili trije Rusi (tudi znani režiser filma Kupil sem očka Ilija Fres) sprejel in pozdravil predsednik skupščine občine Škofja Loka Zdravko Krvina.

-SZ

Prireditve ob 75-letnici slovenskega planinskega društva

V soboto, 11. maja, je bil v Kranju velik mladinski planinski praznik. V kinu Center so se zbrali pionirji-planinci iz devetih osemletk in napolnili dvorano. Nestrpno so pričakovali začetek prireditve Mladina in gore. Z njo so hoteli v mesecu mladosti proslaviti 75-letnico slovenskega planinskega društva. V devetih šolah, kjer delajo planinske sekcije, so se skupine pripravljale, da odgovarjajo na vprašanja iz zgodovine in organizacije slovenskega planinstva. Vsaka šola pa je pripravila tudi delček kulturnega programa. Sodelovala je tudi glasbena šola Kranj.

Ob desetih se je začelo. Mlada planinka v gorenjski noši je s šopkom rdečih nageljnov pozdravila predsednika Planinske zveze Slovenije dr. Miha Potočnika, ki se je pojavil med nami. S svojim obiskom so nas počastili tudi urednik Planinskega vestnika Tine Orel, zastopnik mladinske komisije Boris Gašperlin, direktor zavoda za pedagoško službo, predsednik planinskega društva Kranj, zastopnica RTV, več upraviteljev šol in pedagogov — planincev ter nekaj drugih družbenih delavcev.

Napovedovalci Franc Rutar, Ančka Berjak in Joža Kristan so prireditev spretno vodili. Začel je deklški oktet iz osnovne šole Lucijan Seljak in zapel 3 gorenjske pesmi. Nastopale so trikrat po tri tekmovalne ekipe. Vmes so se vrstili deklama-

torji, harmonikaši, pevci in kitaristi iz različnih šol. Dramatska pionirska skupina iz Preddvora je s prizorčkom Palček-turist navdušila vse gledalce. O opremi in obnašanju v gorah je šaljivo in nazorno povedal »en oreng planince«. V kvizu so priegnili na oder šest obiskovalcev, ki so imeli pod stolom nalepljene kuverte. Kar tesno jim je bilo, ko so morali tako nepričakovano odgovarjati na dovolj težka vprašanja iz poznavanja go- ra in cvetja. Nekaj odgovorov je bilo pravilnih, zato je komisija lahko določila zmagovalca in še dva nagrajenca.

Vse tekmovalne ekipe so odgovorile na vsa vprašanja in vsaka je dosegla največ možnih točk, to je 30. Te točke bo posebna komisija pripisala k točkam, ki jih bodo sekcije dosegle tudi z drugimi oblikami planinskega udejstvovanja. To so: število članstva, izleti, pohodi, predavanja, osnovna planinska šola, dopisi v časopisih, propagandne omare. To delo je močno razgibalo našo mladino. Pred zaključkom šolskega leta se bomo zbrali na Senturški gori pod Kravcem in razglasili končne rezultate. Vsem sodelujočim skupinam nagrade ne bodo ušle. Upravni odbor planinskega društva Kranj je moralno in materialno podprl mladinsko planinsko delo. Pričakujemo več sodelovanja z mladinskim komitejem in društvom prijateljev mladine.

B. M.

Gledališka gostovanja

V prihodnjih dneh se bo zvrstilo več prireditev poklicnih gledališč. Na Bledu bo v petek, 14. junija, gostovalo mladinsko gledališče iz Ljubljane z zanimivim odrskim delom DVE VEDRI VODE. Predstavo si bodo ogledali učenci šol z Bleda, Gorij, Bohinjske Bele in Ribnega. Dan prej bo isto gledališče obiskalo Kropo z igrjo CAROVNIK IZ OZA. Zaigrali jo bodo otrokom osnovne šole

Lipnica. V Radovljici pa se bodo v ponedeljek in torek, 17. in 18. junija, zvrstile kar tri prireditve: za otroke radovljiške, leške in drugih šol bo mladinsko gledališče uprizorilo CAROVNIKA IZ OZA. Drama iz Ljubljane pa bo v torek, 18. junija gostovala v Radovljici z Durasovo igrjo CELE DNEVE V KROSNJAH DREVES. To bo šesta redna abonmajška predstava v tem kraju.

I. B.

Te dni po svetu

BONN, 8. junija — V Zahodni Nemčiji so prepričani, da bo skorajšnji obisk zunanjega ministra Willyja Brandta v Jugoslaviji pomemben za zahodnonemško politiko, vendar pa od pogovorov z jugoslovanskimi državniki ne pričakujejo nobenih neposrednih rezultatov.

LOS ANGELES, 8. junija — Sirhana Sirhana so uradno obtožili za uboj senatorja Roberta Kennedyja. Obtožba meni, da je Sirhan »hote, nezakonito, zločinsko in s premislekom ubil Roberta Francis Kennedyja«.

TOKIO, 8. junija — Okoli 25.000 japonskih študentov je ostro protestiralo proti ZDA. V demonstracijah je bilo ranjenih okoli 150 študentov, medtem ko so jih 250 aretirali.

WASHINGTON, 9. junija — Na ameriškem nacionalnem pokopališču v Arlingtonu so pokopali senatorja Roberta Kennedyja, ki je petega junija omahnil pod streli atentatorja. Poleg žene umorjenega senatorja in članov njegove družine, je bilo na pogrebu okoli 2000 njegovih prijateljev, ki so s posebnim vlakom dopotovali iz New Yorka v Washington.

RIO DE JANEIRO, 9. junija — Urugvajska vlada je uradno sporočila, da želi, da bi evropske socialistične države odobrile finančno pomoč, s katero bi premagali težko ekonomsko krizo v deželi.

HONGKONG, 9. junija — Severni Vietnam je obtožil ZDA, da so v pariških pogovorih sprožile vprašanje Laos zato, da bi se izognile glavnemu vprašanju — brez-pogojni ustavitvi bombardiranja ter vseh drugih vojniških akcij proti Severnemu Vietnamu.

PARIZ, 10. junija — V Franciji se je začela uradna predvolilna kampanja. Za 487 sedežev v parlamentu se je prijavilo 2300 kandidatov. Vlada je zaradi volitev in gospodarskega zastojanja pozvala Francijo, naj se vrne na delo. Po nekaterih podatkih v Franciji še vedno stanka najmanj milijon delavcev.

SAIGON, 10. junija — Ameriški poveljnik v Vietnamu general Westmoreland je priznal, da je skoraj nemogoče zaustaviti borce južnovietnamske osvobodilne fronte, da se ne bi borili v Saigonu in ga vsak dan obstreljevali z raketami.

BEOGRAD, 10. junija — Na poldnevni obisk v našo državo je dopotoval indijski predsednik dr. Zakir Husajn. Na letališču v Surčinu je indijskega predsednika sprejel predsednik SFRJ Josip Broz-Tito.

Ljudje

V nedeljo je bila skupna seja predsedstva in izvršnega komiteja centralnega komiteja zveze komunistov Jugoslavije. O problemih, o katerih so razpravljali na seji, je v nedeljo zvečer na povabilo generalnega direktorja RTV Beograd Zdravka Vukovića spregovoril po televiziji predsednik zveze komunistov Jugoslavije Josip Broz-Tito.

Že takoj na začetku je predsednik Tito povedal, da so o problemih, ki so se v zadnjem času prepočasno reševali, razpravljali že marca letos na skupni seji predsedstva in izvršnega komiteja CK ZKJ. Takrat so tudi sklenili, da bodo naredili analizo in tako ugotovili, katerim problemom je treba dati prednost. Ponovno so o problemih razpravljali potem 20. maja in takrat tudi sestavili komisijo, ki je morala napraviti analizo in rezultat potem objaviti do 14. junija. »Vendar pa so se dogodki odvijali hitreje in zato smo morali pripraviti današnjo sejo.

Ce govorimo o študentskih demonstracijah, potem moramo ugotoviti, da je bil

Ne gre samo za probleme študentov

skrajšen čas, do odpravimo zaostalost, ki se kaže pri reševanju posameznih problemov. Pri tem je predsednik Tito poudaril, da smo pri preučevanju in sprejemanju sklepov vedno enotni, ko pa je le-te treba uresničiti v praksi, ta enotnost splahni in je vedno kup pripomb in drugačnih stališč. »Tako se na primer v reševanju šolstva že vrsto let vrtimo v krogu. Še do danes nismo uspeli to vprašanje rešiti, zlasti na visokih šolah... Mislim, da je predvsem dolžnost profesorjev in študentov, ki so na univerzah, da nam pomagajo pri razvijanju samoupravljanja.«

Ko je govoril o demonstracijah študentov, je predsednik Tito povedal, da je revolt, ki je bil v mladih ljudeh, prišel spontano. Menil je da so dogodki, do katerih je prišlo v Novem Beogradu mnoge »udarili po glavi«. Rekel pa je tudi, da se tisti, ki mislijo, da je do demonstracij prišlo zaradi tega, ker se v zadnjem času dogajajo v Franciji, Nemčiji, Češkoslovaški in drugod, motijo. »Dogodki pri nas so odsev naših slabosti, ki so se kopičile in ki jih moramo danes odpravljati. Za-

to tega ni treba razlagati kot rezultat nekih vplivov od zunaj.«

Predsednik Tito je izjavil, da so na zadnji seji (v nedeljo) razpravljali o reševanju študentskih problemov, materialnem stanju in zaposlovanju mladih strokovnjakov, o neupravičenem bogatenju nekaterih ljudi pri nas, o nekaterih nesocialističnih pojavih (gradnja privatnih tovarn). Ob tem je rekel: »Mi to najodločneje obsojamo ter takšnih in podobnih stvari ne bomo dovolili... Pripravljam smernice, iz katerih bo vsakomur jasno, da za tiste, ki se s tem ne bi strinjali, ki bi morda hoteli po drugi poti, namesto, da bi se zavzemali za izpolnjevanje sklepov, ne bo mesta med nami.«

Na seji so tudi ugotovili, da ne gre samo za probleme študentov, ampak tudi za vprašanja delavskega razreda. Proizvajalcem je namreč treba olajšati položaj v podjetjih. Treba je rešiti problem delitve sredstev, končati z ogromnimi razponi med dohodki itd. O vsem tem pa bo govora tudi v smernicah, ki so jih sprejeli na skupni seji.

»Srečen sem, da imamo tak delavski razred in prepričan sem, da je naša mladina dobra, vendar pa ji moramo posvetiti več pozornosti,« je poudaril Tito. Povedal je tudi, da je v zadnjem času dobil vrsto pisem od proizvajalcev in da le-ti niti v enem pismu ne navajajo, da se ne strinjajo z zahtevami, da je študentom treba omogočiti boljše materialne pogoje in jim dati možnost za razvijanje samoupravljanja. Rekel je tudi, da je naša mladina zrela, saj si v zadnjem času 90 odstotkov študentov ni dovolilo, da bi se oživljale razne djilasovske, rankovičevske, maocetungovske in podobne ideje.

Nazadnje pa je tovariš Tito dejal: »Obraca se k tovarišem in tovarišicam, delavcem in delavkam, k našim študentom, da nam pomagajo v konstruktivnem pristopu in reševanju vseh teh problemov. Naj budno spremljajo, kar delamo — to je njihova pravica. In kadar jim ni kaj jasno, naj pridejo k meni. Mislim pa da za to ne bo potrebe, ker bomo mi prihajali k njim.«

A. Z.

in dogodki

Pred kongresom zveze sindikatov Jugoslavije

»Boj delovnih ljudi za samoupravne odnose«

Konec tega meseca bo v Beogradu VI. kongres ZSJ. Zato smo Stefanu Rodiju, predsedniku občinskega sindikalnega sveta Jesenice in delegatu za kongres, zastavili nekaj vprašanj o tem, kaj jeseniški delavci pričakujejo od kongresa.

VPRAŠANJE: Problemi, s katerimi se ukvarjajo sindikalne podružnice z različnih delovnih in teritorialnih področij, so zelo različni. Zaradi tega se bodo na kongresu pojavljala številna mnenja. Kaj menite, katera bi morala biti osrednja tema na kongresu?

ODGOVOR: Sindikat združuje v svoji organizaciji delavce vseh in po dejavnostih zelo različnih delovnih področij. Tej različnosti je primerna tudi problematika. Problemi, ki se javljajo v posameznih strokah, imajo

svoje posebnosti. To pomeni, da na VI. kongresu ZSJ (ki bo od 26. VI. do 29. VI.) ne bi našli skupnega jezika pri reševanju problemov, za katere je zainteresiran sleherni delavec ne glede kje in kaj dela.

Kongres ne bo mogel reševati vprašanj, ki so značilna samo za določeno dejavnost. Po mojem so glavna vprašanja, ki jih bo obravnaval kongres, naslednja:

Krepitev vloge delovne organizacije, zaposlovanje, integracijski procesi, stanovanjski problem, izobraževanje, pogoji dela in zaščita pri delu, problemi socialnega zavarovanja in zdravstvene zaščite, razvoj kulture, oddihi in rekreacija. Pomembno je tudi vprašanje nadaljnjega razvoja sindikatov.

Ce vsa ta vprašanja združim v celoto, potem je osrednja tema boj delovnih ljudi za samoupravne odnose in razvoj samoupravljanja.

VPRAŠANJE: Kako je zavzeto članstvo sindikata jeseniške občine za vprašanja, ki jih bo obravnaval kongres?

ODGOVOR: Komisije pri centralnem svetu ZSJ so izdelale za 13 vprašanj predkongresna gradiva. Ta gradiva so bila osnova za razpravo na sestankih sindikalnih podružnic.

V okviru občinskega sindikalnega sveta smo organizirali razprave in posvetovanja o zaposlovanju in nezaposlenosti, o integraciji vseh oblik družbenega dela na samoupravnih osnovah, o razvoju kulture in nadaljnjem razvoju sindikata in o statusu ZSJ.

VPRAŠANJE: Ali po vašem mnenju dosedanja organizacijska struktura in organiziranost sindikata ustreza razvoju družbenih odnosov. Kaj menite o organizaciji sindikata po teritorialni in proizvodni smeri?

ODGOVOR: Osebo se ne zavzemam za samostojnost organizacije po teritorialni in proizvodni liniji. To imenujem dvotirnost. Slednja praksa kaže, da takšna organizacija ni vedno dovolj učinkovita.

Menim, da nima pomena govoriti o sindikatih in zvezi sindikatov. Naši člani potrebujejo močno zvezo sindikatov, ki naj bo organizirana tako, da bo lahko reševala probleme, ki se javljajo kot posledica razvijajoče se družbe.

VPRAŠANJE: Ali nameravajo delegati iz jeseniške občine sodelovati v razpravi na kongresu? Ali imate pripravljene konkretne predloge, ki naj bi jih posredovali kongresu?

ODGOVOR: Pripravljamo posvetovanje delegatov v okviru vseh gorenjskih občin. Na tem posvetovanju bo-

Stefan Rodi, predsednik občinskega sindikalnega sveta Jesenice

mo govorili o tistih vprašanjih, ki so značilna za sindikat na Gorenjskem. Načelno se bomo zmenili, o katerih vprašanjih bomo razpravljali na kongresu.

J. Vidic

Očiščene
in zmrznjene
morske ribe

v prodajalnah

Živila

Kranj

PODJETJE
KAMNOSEŠTVO KRANJ

ima na zalogi veliko izbiro

NAGROBNIH
SPOMENIKOV

katere vam nudi po
najnižjih cenah.

Spomenike si lahko
ogledate v skladišču
podjetja

KRANJ, KOROSKA C. 47.

Pri naročilu vam nudimo
poseben popust.

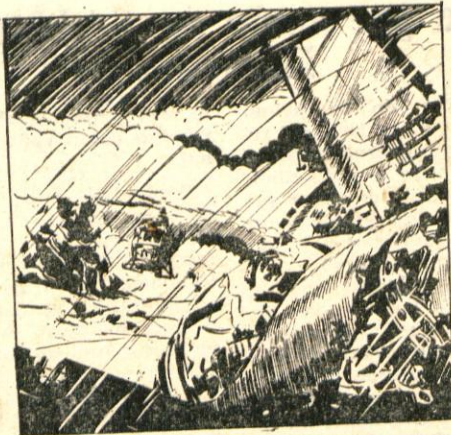
Umrla je Helen Keller

Prav gotovo se še spominjate filma Čudodelka. V njem je prepričljivo zaigrala slepo in gluho dekle Paty Duke. Njeno učiteljico pa Anne Bancroft, ki je za to vlogo prejela tudi Oscarja.

Filmsko zgodbo o gluho-slepi in slepi deklici je napisalo resnično življenje. Pred dnevi je namreč umrla v 88. letu starosti Helen Keller, svetovno znana pisateljica. Iz gluho-nemega dekletca se je namreč z izredno voljo in delom razvila v ženo, ki so sprejemali celo predsedniki ZDA. Izdala je več svojih knjig. Vse življenje pa je posvetila še skrbi za slepe.

BOGOMIL DEBELJAK

Izobčeni Ikarus

PILOT!

MRTEV!

IN KJE JE DRUGI?

Nogometaši s kravatami

Irski nogometni klub Portland Rovers je edino nogometno moštvo na svetu, kjer nastopajo igralci kaj nena- vadno oblečeni. Med vso tekmo imajo namreč zavezane okoli vratu kravate. Takšen pogoj je namreč postavil neki strasten navijač, ko je klubu zapustil velik kup denarja.

Zavarovana objestnost

Trije dečki stari po pet let iz nekega norveškega mesta so si privoščili nenavadno zabavo. Skozi okno so splezali v neko vilo in tam ugotovili, da bi jo bilo treba na novo prebarvati. Delali so dva dni in prebarvali vse stene, omare, tla in stopnice. Hišo so zapustili v takem stanju, da bo treba za obnovitev več tisoč norveških kron. Na srečo pa so bili starši otroke zavarovali. Odškodnino bo plačala zavarovalnica.

Pobuda ni bila po pravilih

Upokojeni Milan Amulić iz Splita je bil kaznovan s 50 dinarji globe, ker je s delom svojih rok popravil kakih 20 metrov ceste. Delal je dvajset dni po petnajst ur na dan. Sam je nabrizal cestišče. Kaznovan je bil po 37. členu odloka o javnem redu, ki pravi med drugim: »Prepovedano je odmetavanje smeti in gradbenega materiala na javne površine...«

Vse za rekorde

Ameriški študenti so znani po tem, da hočejo doseči rekorde v najbolj nemogočih rečeh. Večkrat smo že videli fotografije, ko so se študentje tlačili v avtomobile ali telefonske govornice. Pred kratkim pa so si izmislili nekaj novega: tekmovali so v tem, kdo bo pojedel več majhnih zlatih ribic.

Nenavadno velik kristal

V bližini ukrajinskega mesta Vladimir-Volinsko so našli geologi 117 kilogramov težak kristal topaza. Kristal je rumenkaste barve, ki na koncih prehaja v oranžno. Kristal je visok 82 centimetrov. Do sedaj je veljal za največji kristal med topazi 68 kilogramov težak kristal, ki so ga našli na Norveškem.

Ne šampanjca

Gospod Scott je pozval angleško vlado, naj ne bi več angleških ladij krstili s francoskim šampanjem, temveč s škotskim whiskyjem. S tem bi podprli domačo proizvodnjo. Gospod Scott je škotskega rodu.

Osebna izkaznica v zobeh

Ameriški zobozdravniki so predlagali nov način identifikacije. V umetne zobe bi namreč lahko vstavili na mikrofilm posneto fotografijo in osebno izkaznico. Tak način identifikacije bi policiji prišel zelo prav posebno pri ranjenih v prometnih nesrečah.

Rešitev križanke

1. KARPATI, 7. JENKO, 12. AREALI, 13. KAZALO, 14. KOMNA, 15. PAZ, 16. KUN, 17. ONEK, 18. NAPON, 20. ZA, 21. CRNOBRNJA, 24. TS, 26. TESLA, 27. EZOP, 30. AID, 32. MAO, 33. OGORI, 34. KODRIČ, 36. ANORAK, 37. TRTAR, 38. PRASINA

Sodelovanje dveh zborov

Kulturno-umetniško društvo Podnart ji priredilo v soboto, 8. junija, na domačem odru koncert, na katerem sta se predstavila mladinski mešani pevski zbor pod vodstvom prof. Matevža Fabjana in komorni moški zbor iz Kroke, ki ga vodi prof. Egidij Gašperšič. To je bil hkrati jubilejni koncert mladinskega pevskega zbora iz Podnarta, saj je leta nastopil v isti dvorani ravno pred tremi leti, in to na občinski glasbeni reviji. Na koncertu so podelili odlikovanje za dolgoletno prizadevno delo pri organizaciji kulturnega življenja v Podnartu predsedniku tamkajšnjega društva Antonu Solarju. Obema dirigentoma pa so izrekli priznanje za njuno pedagoško strokovno delo pri vodenju zborov. Občinstvo je z odobravanjem sprejelo odlikovanje in priznanja najbolj zaslužnim kulturnim delavcem. Odlikovanja in knjižne nagrade so podelili predstavniki zveze kulturno-prosvetnih organizacij občine Radovljica. Slovesnosti se je udeležil tudi slovenski skladatelj in profesor glasbene akademije Blaž Arnič.

Težko nam je podati pravo in res objektivno oceno za kvaliteto zbora. Vendar pa lahko ugotovimo nekaj značilnosti, ki so svojstvene za ta zbor: odlikuje ga izrazita homogenost in kultiviranost glasov ter dovršena interpretacija, obenem pa je zanj svojstvena intonacija v melodiji, ke se izraža v pevni barvitosti ter lirčni mehkobi melodije in besede. Zelo čista in lahko tekoča je arti-

akademije Blaž Arnič.

Jubilant — mladinski pevski zbor iz Podnarta je v triletnem razdobju umetniško ustvarjalnega dela dosegel v svojem razvoju največ, kar je mogel. Razvil se je v zbor, ki je lahko ponos sleherne- mu kraju in društvu. Če povemo v številkah: priredil je 40 samostojnih koncertov in nastopov, obenem pa našte- diral več kot petdeset pesmi. Nastopal je v domačem kraju, pogosto pa je gostoval v drugih krajih občine, med drugim tudi v Belj Krajini, na Primorskem in Koroškem ter v Varaždinu. Pred dnevi pa je zelo uspešno nastopil na republiškem glasbenem srečanju v Zagorju.

Na jubilejnim koncertu v Podnartu pa je nastopil tudi moški pevski zbor iz Kroke. To je že zelo znan zbor, ki ima za seboj skoraj šestletno tradicijo in trdo ter sistematično delo. Pevci so imeli v teh letih kakih 600 vaj in blizu 270 koncertov. To dokazuje, kako je zbor delaven, s svojo kvaliteto pa si je že davno pridobil priznanja. Programski zbor pesmi, ki jih pojejo je zelo bogat in mnogostranski, saj obsega skorajda vse zvrsti zborovskega petja ter domače in tuje pesmi. Na koncertu v Podnartu so spet zapeli med drugimi nekaj segavih in domačih, med njimi tudi ljudsko o jamniških možeh in ženah. Občinstvo jo je še posebej lepo sprejelo. Besedilo zanjo je po ljudskem očrtilu

kulacija. Glasovi so vsak zase skrbno oblikovani in se z velikim posluhom vraščajo v enovito celoto. To pa so resnične odlike za sleherni zbor. Pevci so seveda sami mladi ljudje od kakega 17. do dvajsetega leta, zato je sposobnost kultiviranja glasov toliko večja. Med njimi je največ dijakov in študentov, nekaj pa jih je tudi že zaposlenih.

Na jubilejnim koncertu v Podnartu pa je nastopil tudi moški pevski zbor iz Kroke. To je že zelo znan zbor, ki ima za seboj skoraj šestletno tradicijo in trdo ter sistematično delo. Pevci so imeli v teh letih kakih 600 vaj in blizu 270 koncertov. To dokazuje, kako je zbor delaven, s svojo kvaliteto pa si je že davno pridobil priznanja. Programski zbor pesmi, ki jih pojejo je zelo bogat in mnogostranski, saj obsega skorajda vse zvrsti zborovskega petja ter domače in tuje pesmi. Na koncertu v Podnartu so spet zapeli med drugimi nekaj segavih in domačih, med njimi tudi ljudsko o jamniških možeh in ženah. Občinstvo jo je še posebej lepo sprejelo. Besedilo zanjo je po ljudskem očrtilu

Stikar samostojno razstavo pripravila dolgo časa — leto dni ali celo več. Vse ta časa mu je dokončana dela ležila v ateljeju, vse do razstave v Podnartu so spet zapeli med drugimi nekaj segavih in domačih, med njimi tudi ljudsko o jamniških možeh in ženah. Občinstvo jo je še posebej lepo sprejelo. Besedilo zanjo je po ljudskem očrtilu

priredil Justin Ažman, uglašil pa zborovodja Egi Gašperšič.

Po koncertu je uspeh obeh zborov zelo ugodno in laska-

vo ocenil tudi znani glasbeni pedagog in skladatelj prof. Blaž Arnič, ki je bil povabljen kot častni gost na podnartski koncert. J. B.

Umetniška dela v Kroni

Obiskovalci restavracije Krona Skofja Loka lahko v tem lokalu že nekaj časa občudujejo več platen, akvarelov in gvašev akademskih slikarjev Dore Plestenjak-Slana, Franca Novince in Borisa Jesiha. Zbirka umetniških del je prostor zelo pestrila, pomeni pa zanimiv poskus in za zdaj še neuveljavljen način populariziranja likovne umetnosti. V tujini je to v navadi že dolgo vrsto let, pri nas pa so bile razstave doslej bolj ali manj edini način umetniškega stika z javnostjo.

Slikar samostojno razstavo pripravila dolgo časa — leto dni ali celo več. Vse ta časa mu je dokončana dela ležila v ateljeju, vse do razstave v Podnartu so spet zapeli med drugimi nekaj segavih in domačih, med njimi tudi ljudsko o jamniških možeh in ženah. Občinstvo jo je še posebej lepo sprejelo. Besedilo zanjo je po ljudskem očrtilu

ne more omisliti umetniškega dela ki mu je pogodu in ki bi ga doma postavil na primerno mesto v užitek sebi in svojim bližnjim. S tem pa se ni rečeno da nima pravice občudovati teh del. Nasprotno, dolžnost skupnosti je, da mu to omogoči. Umetnine je treba razstaviti tam, kjer se zbira mnogo ljudi. Ne tako bodo služile svoje- mu namenu in obenem seznanjale javnost z avtorjevim prizadevanjem.

Upravi Krone iz Skofje Loke gre torej za samosvoje dejanje vsa pohvala. Slike, razobešene po stenah lokala, so večinoma izposojene, nekatere od njih pa je podjetje že poprej odkupilo. Ne nazadnje je ta posnemanja vredna poteza tudi neke vrste priznanja mladima, nadarjenima umetnikoma iz Skofje Loke, Jesihu in Novicu, ki v likovnem svetu še nista tako znana kot Dora Plestenjak-Slana. I. Guzej

Miha Klinar: Mesta, ki in razcestja Domočina

135

V vseh šestih barakah so osnovni deli že zborovali, a karantenci so terjali, naj taboriščni svet (karantenski svet) dokaže svojo sposobnost bi se je najbrž ne držal več. Tudi sedaj misli nanjo, ko gleda skozi okno in opazuje, če je vse »čisto« in če ga nihče ne bo videl, ko bo spustil na ono stran nekaj sodec masti in balo vojaških odev. Pravzaprav razen črni senec topolov, ki se rišejo na nebo z obrisi mestnih zvonikov, hiš in ljubljanskega gradu, ni ničesar videti. Tudi slišati ni ničesar razen nenehne premikanja vlakov, ki je prav tako dobrodošlo kakor tema med topoli, saj bo prav ta ropot, puhanje lokomotiv in cviljenje vagonov omogočilo, da bo lahko neslišno odpeljal cizo do »punčare«, ki ga čaka kakor prilepljena k debilu najbližjega topola.

»Zrak je čist,« si pravi zadovoljen, da bo šlo vse po sreči kakor že bogvekolikokrat. Kdo drug bi ob taki sreči postal že brezskrben in bi prav gotovo toliko časa ne oprezal v temo, ko bi se mu krajina že tolikokrat in vsakokrat posrečila. On pa je vselej in vsakokrat oprezen, kakor da krade prvič. Zaveda se, da je že marsikateri preskrbovalni podoficir, ki se je v teh letih ukvarjal s podobnimi posli (in taki so bili domala vsi!), opekel in se zaradi nepravilnosti znašel pred vojnimi sodiščem, še več pa v prekomandi v pohodnem bataljonu in potem na fronti. Njemu se kaj takega ne bo pripetilo. Previden je. Zato njegovim nadrejenim še nikoli ni prišlo na misel, da krade in da je ta baraka, ki z zunanje taboriščne strani ni ograjena z žičnimi ovirami, kakor nalašč za »nabavljanje blaga« za kupčijo.

Preskrbovalni podoficir Piletič že priže vžgalico. To je znak za »punčaro«, naj bo pripravljena. Potem se loti posla. Tudi Vida je že pri oknu. Oba sta zatopljena v »delo«, ko se nenadoma odpro vrata in se priže električna žarnica. Svetloba udari podoficirja in njegovo ljubico, kakor da ju je oplazila strela. Presenečen pa je tudi Kosirnik, ki je bil prižgal luč.

»Tako torej?« se začudi. »Mi gladujemo, a ti kradeš!« Podoficir Piletič še vedno ne more do besede. »Tudi magazin bomo vzeli pod svoje nadzorstvo,« pravi Kosirnik, nato pa zavpije nad žensko, ki prav tako okamenela kakor podoficir Piletič, nemočna sloni na oknu z zunanje strani skladišča: »Vrni sodec in izginik stopi k oknu in ji iztrga sodec masti, ki ga je ženska kakor v krču držala na okenski polici.

»Josip, kaj bo sedaj?« izgrgrta ženska, nato pa se požene v večer.

»Kaj... kaaj si drzneš, govno?« se ob ljubici glasno vzdrami iz okamenelosti tudi podoficir, nato pa toliko, da ne omedli, ko pri vratih zagleda še nekaj karantencev, ki so bili prišli za Kosirnikom in ki so bili priča, kako je Kosirnik neki ženski iztrgal ukradeni sodec masti.

»Ne pruj, tat, in zgani se h kotlu! Karantenski bataljon čaka na večerjo!« se Kosirnik ne zmeni za Piletičeve podoficirske našitke, ki se svetijo, kakor da bi bili najmanj podpolkovniški.

pri tem poslu »punčara« pomaga v veri, da bo lo dragocenosti, za katere zamenjuje za Piletiča nakradena živila, nekoč njene. Spret- na prekupevalka je, prava rojena kramarica, kar je Piletiču še bolj pri srcu kakor njena zakonska postelja. Brez njene trgovske sposobnosti bi se je najbrž ne držal več. Tudi sedaj misli nanjo, ko gleda skozi okno in opazuje, če je vse »čisto« in če ga nihče ne bo videl, ko bo spustil na ono stran nekaj sodec masti in balo vojaških odev. Pravzaprav razen črni senec topolov, ki se rišejo na nebo z obrisi mestnih zvonikov, hiš in ljubljanskega gradu, ni ničesar videti. Tudi slišati ni ničesar razen nenehne premikanja vlakov, ki je prav tako dobrodošlo kakor tema med topoli, saj bo prav ta ropot, puhanje lokomotiv in cviljenje vagonov omogočilo, da bo lahko neslišno odpeljal cizo do »punčare«, ki ga čaka kakor prilepljena k debilu najbližjega topola.

»Zrak je čist,« si pravi zadovoljen, da bo šlo vse po sreči kakor že bogvekolikokrat. Kdo drug bi ob taki sreči postal že brezskrben in bi prav gotovo toliko časa ne oprezal v temo, ko bi se mu krajina že tolikokrat in vsakokrat posrečila. On pa je vselej in vsakokrat oprezen, kakor da krade prvič. Zaveda se, da je že marsikateri preskrbovalni podoficir, ki se je v teh letih ukvarjal s podobnimi posli (in taki so bili domala vsi!), opekel in se zaradi nepravilnosti znašel pred vojnimi sodiščem, še več pa v prekomandi v pohodnem bataljonu in potem na fronti. Njemu se kaj takega ne bo pripetilo. Previden je. Zato njegovim nadrejenim še nikoli ni prišlo na misel, da krade in da je ta baraka, ki z zunanje taboriščne strani ni ograjena z žičnimi ovirami, kakor nalašč za »nabavljanje blaga« za kupčijo.

Preskrbovalni podoficir Piletič že priže vžgalico. To je znak za »punčaro«, naj bo pripravljena. Potem se loti posla. Tudi Vida je že pri oknu. Oba sta zatopljena v »delo«, ko se nenadoma odpro vrata in se priže električna žarnica. Svetloba udari podoficirja in njegovo ljubico, kakor da ju je oplazila strela. Presenečen pa je tudi Kosirnik, ki je bil prižgal luč.

»Tako torej?« se začudi. »Mi gladujemo, a ti kradeš!« Podoficir Piletič še vedno ne more do besede. »Tudi magazin bomo vzeli pod svoje nadzorstvo,« pravi Kosirnik, nato pa zavpije nad žensko, ki prav tako okamenela kakor podoficir Piletič, nemočna sloni na oknu z zunanje strani skladišča: »Vrni sodec in izginik stopi k oknu in ji iztrga sodec masti, ki ga je ženska kakor v krču držala na okenski polici.

»Josip, kaj bo sedaj?« izgrgrta ženska, nato pa se požene v večer.

»Kaj... kaaj si drzneš, govno?« se ob ljubici glasno vzdrami iz okamenelosti tudi podoficir, nato pa toliko, da ne omedli, ko pri vratih zagleda še nekaj karantencev, ki so bili prišli za Kosirnikom in ki so bili priča, kako je Kosirnik neki ženski iztrgal ukradeni sodec masti.

»Ne pruj, tat, in zgani se h kotlu! Karantenski bataljon čaka na večerjo!« se Kosirnik ne zmeni za Piletičeve podoficirske našitke, ki se svetijo, kakor da bi bili najmanj podpolkovniški.

»Zgani se ali pa ti pomagamo!« se oglase tudi drugi.

»Brez majorjevega ukaza nikamor in ničesar. Major je ukazal post!« poizkuša Piletič uveljaviti svojo podoficirsko avtoriteto, a se mu pozna, da ne veruje več vanjo in da se prišlecev, čeprav so navadni ušvi prostaki, boji.

»Z majorjem se boš lahko pomenil jutri in mu poročal, koliko dež masti si že znošil cipam, obenem pa pripravi telečnjak, da boš odrinil v pohodni bataljon, če te seveda major ne bo postavil pred zid. A zdaj h kotlu! Tako ti ukazuje taboriščni sovjet!« Kosirnik izgublja mero, kakor da pozablja, kaj je.

»Kaaaj?« se podoficirju zašibe kolena. »So... so... sovjet!« zagrra, toda tedaj nastane zunaj hrup.

»Bežite! Po vas gredo!« je slišati več glasov hkrati.

»Pome?« izgrgrta podoficir, uverjen, da te besede veljajo njemu. V trenutku ga prešine zavest krivde pred neusmiljenimi vojaškimi zakoni. Bled je, kakor da bi stal pred zidom in »kakor da se bodo zdaj zdaj sprožile puške, naperjene vanj. »Ne! Ne!« krične v smrtnem strahu, potem pa zagleda odprto okno in se nagonsko požene skozenj, še preden se drugi zavedo, kaj jim preti.

»Po nas gredo, Kosirnik!« plane v skladišče Jakob, ki je bil pred vrati.

»Po nas?« Kosirnik, kakor da ne more verjeti.

»Kaj bo zdaj?«

»Poženi se skozi okno!« vzklikne Kosirnik in pokaže za drugi- mi, ki se že poganjajo skozi okno in beže.

Tudi Jakob se nagonsko požene.

In prav tako Kosirnik.

»Tu ni žičnih ovir!« se med begom sprošča Jakobov smrtni strah v čudno radost občutja svobode.

»Cez prago! Proti gozdu!« sope ob njem Kosirnik.

Ljudje začudeno opazujejo ta beg, vendar ju ne zaustavi nihče, čeprav je od barak karantene za deboljševizacijo povratnikov iz Rusije slišati streljanje.

»Nagleje! Nagleje!« priganja Kosirnik.

Jakob ga le s težavo dohaja, toda tudi Kosirniku pojemaje moči.

Samo še do ceste!

In potem čez cesto!

Za cesto je breg in gozd.

Na smrt utrujena ga dosežeta.

A še bežita, dokler jima ne poidejo moči.

»Ne morem več,« se zgardi Jakob.

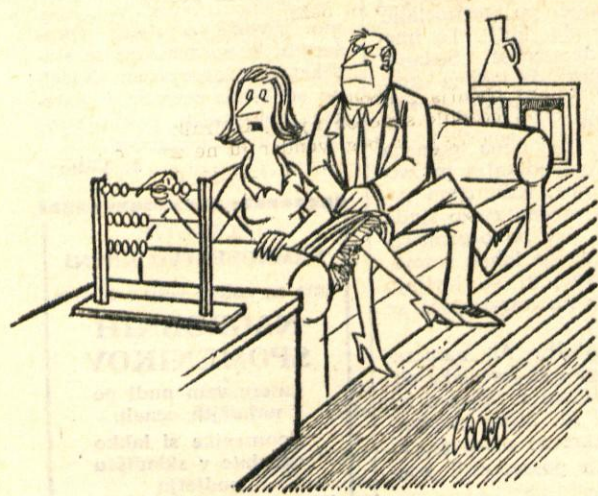
Tudi Kosirnik zmore samo še korak.

Morala bi še naprej! Streljanje je spravilo v preplah žandar- merijo in vojaštvo. Kmalu jih bosta imela za seboj in morda tudi pred seboj! Prečesali bodo to hosto...

Ne, ne smeta počivati! Morala bi čimprej in čim dalj od tod!

A kaj, noge ju ne drže. Odpovedale so jima. Sreči jima razbijata.

Kri se jima poganja skozi žile, buta ob senca, kakor da so ji senč- ne žile pretesne.

— Za danes bo dovolj, dala sem ti že tri poljube.

Profesor Tomo Zupan, vlastelin z Okroglega

Obljubili smo v našem zadnjem srednjem zapisu, da bomo o delu prof. Toma še spregovorili. V mislih pa nismo imeli njegovega prešernovskega raziskovalnega in zbirateljskega dela, niti njegovih obsežnih biografskih in memoarskih zapisov — bolj nam je sedaj pred očmi Zupanovo delo v narodnoobrambni šolski družbi sv. Cirila in Metoda.

Današnji slovenski rod kaj malo ve o tej nekdaj tako popularni slovenski organizaciji, ki se je z uspehi zoperstavljala germanskemu valu na severu in laškemu na naših južnih in zahodnih mejah. Gradila je Ciril-Metodova družba slovenske šole na ogroženih obmejnih področjih s prostovoljnimi prispevki osvobodilnih rojakov pod geslom »mal' položi dar, domu na oltar«.

Vprav to področje dela je bilo za profesorja Zupana samega najpomembnejše. Prav tu se je stari rodoljub najbolj razživel. Zato naj bo današnji zapis posvečen le-tej svetli plati Zupanovega javnega udejstvovanja.

STARI RODOLJUB

Leta 1885. se je v Ljubljani zbralo nekaj zavednih slovenskih rodoljubov, njim na čelu prof. Tomo Zupan, in ustanovilo šolsko narodno-obrambno organizacijo družbo sv. Cirila in Metoda.

Storili so to spričo iz dneva v dan večjemu nemško-nacionalnemu prodiranju v naše kraje. Kajti tačas je bila naša dežela izročena na milost in nemilost dunajskega režimu. Ta se je pri izvajanju svojih germanizatoričnih težej posluževal svojih uprav v Ljubljani in Gradcu ter zastopstev večjih avtonomnih mest Maribora, Ptuj, Celja in Konjic, kjer je službovalo precej priseljenec nemško nacionalne inteligence.

Nemški nacionalisti so si napravili precizen načrt, kako kulturno in gospodarsko zavojevati slovensko zemljo: z naseljevanjem nemških uradnikov, trgovcev in obrtnikov pa z ustanavljanjem nemških šol za germanizacijo slovenskih otrok.

To vsenemško nacionalno gibanje je s pritegnitvijo — to je z njihovo materialno in moralno podporo — nemških množic nekdanje Avstrije pa tudi Nemčije, opravljalo delo, ki ga dunajska vlada vsaj uradno ni smela, če je hotela na zunaj ohraniti nekaj videza objektivnosti, saj je na vsa usta govorila pred svetom, da so njeni narodi po-

polnoma enakopravni.

Toda v naših krajih so se vedno bolj glasno slišala grozeča imena nemških šolsko-bojnih organizacij, kot so bila Schulverein, Südmark in Deutscher Volksrat. V teh imenih je bil začetan ves program germanizacijskega vala, ki naj seže čez Maribor in druga štajerska mesta prav do Ljubljane. In celo do Trsta, ki je bil sicer avstrijski, vendar premalo nemški. — Drug tak val nemštva je hotel pljuskniti čez Koroško in Gorenjsko do Gorice, kjer naj bi bil tudi eden od južnih mejnikov Germanije.

Stari ljudje, ki se teh nevarnih časov še spominjajo, vedo povedati, kako narodno škodo so delale nemško bojno-napadalne »šolske« organizacije našemu življu posebno na mejah. In da smo tudi gospodarsko bili povsem odvisni od tujerodnih podjetnikov.

Izguba Koroške v l. 1920 je bila ena od posledic naše nemoči v boju z bolj organiziranim in gmotno bolj trdnim nasprotnikom.

Šolska družba sv. Cirila in Metoda se je sicer tudi po

Mina Frlin-Zupan (1814-1858) Prešernova sestrčina, mati Toma Zupana

prvi svetovni vojni trudila, da bi ohranila svoje postojanje (v l. 1913 je imela še 242 podružnic), toda vedno bolj je zmagovalo prepričanje, naj za naše rojake onstran meja skrbi nova država — Jugoslavija!

Zaskrbljen je moral to doživeti ustanovitelj družbe in njen prvomestnik prof. Tomo Zupan. Namreč: usihanje nekdaj tako cvetoče organizacije, ki je opravila toliko zaslužnega dela s šolami in otroškimi vrtci v Trstu, Gorici, Celju, Hrastniku, Jesenicah, Krmini, Mariboru,

Ormožu, Trzinu, na Muti in St. Rupertu pri Celovcu. — Število podružnic je iznenada padlo na 82 in tudi te so polagoma izumrle. Sedaj šolske družbe sv. Cirila in Metoda ni več; njeno ime si je privzelo društvo katoliških duhovnikov.

Toda spričo kar ganljive naše skrbi za laško manjšino v naši državi, so prav v laški deželi tisoči in tisoči slovenskih otrok oropani pouka v materinščini — pomislimo le na Beneško Slovenijo, kjer že več kot sto let ni bilo šolskega pouka v jeziku domačinov, avtohtonega prebivalstva...

Kdaj že je prof. Tomo Zupan trdil, da je treba ljudstvo nacionalno in kulturno osvestiti, da bi bil sleherni naš človek ves prežet slovenstva in zmožen prenesti tudi najhujše, kar bi utegnilo še kdaj priti.

In tudi to je že pred desetletji trdil stari rodoljub, da je izseljevanje, iskanje kruha na tujem, ne le odsev gospodarske nemoči, pač pa tudi odsev nacionalne nezavednosti. Koliko slovenske krvi je že steklo v tujino, več ne bo je nazaj. Zlila se bo s tujco, za vedno... Le lastavice se še vračajo v domovino, pod rodni krov...

RAZSTAVA

Skušali smo dopolniti slavnost ob odkritju spominske plošče na rojstni hiši profesorja Zupana v Smokuču še z razstavo njegovih del in nekaterih podob. Seveda smo to morali storiti v galerijskih prostorih Prešernovega spominskega muzeja v Kranju, kajti prav ta hiša je za delo starega »prešernotrudnika«, kot si je sam rekel, najbolj primerna.

Prvič so v Kranju razstavljeni sloviti Zupanovi rodovniki »Dr. Prešernove sorodovine z očetne in matere strani«. Koliko truda in iskanja po starih matičnih knjigah je bilo treba, da so se pojasnile zapletene sorodstvene vezi.

Velja si na razstavi ogledati tudi Zupanove zvezke, v katere je zapisoval s svojo drobnostjo, a čitljivo pisavo tisočere podatke, pripovedi in izročila, katere je zvedel od še živečih Prešernovih sorodnikov in sodobnikov. Tu je 5 zvezkov »Črtic iz dr. Prešernovega življenja« in 12 zvezkov »Spominov na dr. Prešerina«.

Nadalje so razstavljene tudi rokopisne knjige avtobiografskega značaja, več sešitkov »Vita vite meae« (Moje življenje), tiskane objave v

koledarjih Ciril-Metodove družbe, v Mladiki in dr.

Posebno zanimiva je tudi Zupanova korespondenca z Levstikom, Stritarjem, Levcem, Cimpermanom in Prijateljem. Mož je ohranil koncepte vseh svojih pisem, enako skrbno je zbiral tudi vso prejeto korespondenco.

Zaradi boljše preglednosti ni razstavljeno vse gradivo, ki je bilo na razpolago; morda bo zato treba še kdaj razstaviti kako zaokroženo področje Zupanovega dela, n. pr. njegovo zapisovanje »prešernine«?

Prikazane so na razstavi tudi nekatere podobe: Zupanova mati Mina rojena Frlinova, zares lepa gorenjska žena; nekdanja rodinska in sedanja brezniška farna cerkev; spominske plošče velikih mož, rojenih v deželici pod Stolom. Zanimivost posebne vrednosti je družinska slika Finžgarjeve rodovine. Kaže med drugimi tudi pisateljevega očeta, o katerem je Finžgar s takim ponosom in ljubeznijo znova in znova pisal.

Mavčno poprse profesorja Toma Zupana, ki je tudi razstavljeno, je delo akad. kiparja Janeza Sajevca. Kipar je Zupana modeliral l. 1929 na Okroglem po naročilu ljubljanskega magistrata. Tomo Zupan je bil namreč tudi ljubljanski častni meščan — njegovo narodno-obrambno delo je bilo tačas visoko cenjeno.

Po mavčni predlogi, ki je sedaj last Prešernovega spominskega muzeja v Kranju, je kipar izdelal poprse tudi v belem kararskem marmorju in ga izročil naročniku — ljubljanskemu magistratu. Kje je sedaj ta kip, ali je še ohranjen, kdo ve? Dosedanja iskanja niso bila uspešna.

ODKRITJE SPOMINSKE PLOŠČE

V nedeljo, 9. junija, t. l. je bila na rojstni hiši Toma Zupana, pri Novakovih v Smokuču, odkrita spominska plošča, ki naj v bodoče vsem mimoidočim popotnikom pri-

poveduje, da se je 21. decembra 1839. tu rodil neutrudni raziskovalec Prešernovega življenja in dela učitelj, vzgojitelj in prijatelj mladine, dobitnik slepih in zaslužni voditelj narodno-obrambne Ciril-Metodove šolske družbe.

Kljub deževnemu vremenu se je ob 11. uri zbrala kar precejšnja množica domačinov in gostov iz Ljubljane, Kranja in Okroglega. Spominsko ploščo, s katero naša generacija pravzaprav plačuje dolg prešernoljubive slovenske javnosti izpred tridesetih let, je odkril v imenu Kluba kulturnih delavcev kustos Prešernovega muzeja. O prof. Tomu Zupanu, njegovem delu in njegovem mestu v slovenski kulturni zgodovini, je govoril prof. Sergej Kolar. Spregovoril je tudi zastopnik Zveze slepih z Okroglega tov. Nace Ušlaka. Kulturni del slovenskega sta prispevala pevski kvintet iz Zirovnice in pevski zbor Svobode s Primorskega pri Kranju.

Tako je dobila še ena gorenjska hiša primerno obeležje. A ne moremo si kaj, da ne bi tudi ob tej priložnosti znova povedali, da je popolnoma dovolj, če rojstne hiše naših velikih mož obeležimo s spominskimi ploščami, poskrbimo, da bodo imeli v hiši pisateljevo podobno in morda v primerni vitrini tudi njegova najvažnejša književna dela. Pa navsezadnje, če je lastniku hiše prav, še spominsko knjigo in štampiljko na polici — vse to popolnoma zadostuje. Nikakor ni nujno, kmečko hišo, v kateri se je rodil kdo od naših velikih mož, nasilno spreminjati v nekak muzej, zavirati njen razvoj, zadrževati življenje, ki gre svojo pot — pa naj bodo to razne prezidave, napeljave in zboljšave.

Vsekakor bo treba še kdaj bolj določeno govoriti o nekakih idejah, ki so sprva tako lepe in dobrohotne, ko pa se jih skuša realizirati, zvo-dene in zagrene.

ČRTOMIR ZOREC

Obisk iz Varaždina na Gorenjskem

V soboto, 15. junija, bo obiskalo radovljiško občino kakih osemdeset pevcev in članov folklornega zbora delavsko-prosvetnega društva SLOBODA iz Varaždina. To bo prvi večji obisk gostov iz Hrvatske na Gorenjskem po nedavnem srečanju Gorenjcev v Varaždinu.

Člani kulturno-umetniškega društva iz prijateljskega Varaždina bodo tako vrnil obisk folklorni skupini Gorje, mladinskemu zboru iz Podnarta in komornemu zboru iz Kroke. Vsi trije so se 20. aprila letos mudili na obisku v tem kraju. Po skupnem koncertu v festivalni dvorani na Bledu jih bodo člani navedenih zborov sprejeli tudi na domovih in tako ustvarili z njimi še tesnejše stike.

Gostje iz Varaždina se bodo mudili v gosteh dva dni: v soboto in nedeljo dopoldan. Na Bledu bodo v soboto priredili večer domačih plesov in pesmi, nato pa bo družabno srečanje vseh skupin v kulturnem domu v Podnartu. Prijateljem iz sosednje Hrvatske bodo pokazali tudi nekatere zanimivosti Gorenjske.

Nesreče zadnjih dni

O petka, 7. junija, se je na gorenjskih cestah pripetilo šest prometnih nesreč. Pri tem je bila ena oseba težje ranjena.

V soboto ob pol šesti uri zjutraj se je v vasi Vešter pri Škofji Loki zvrnil pod cesto avtobus podjetja Transurist, poln potnikov. Nesreča se je pripetila pri srečanju avtobusa s tovornim avtomobilom. Pod avtobusom se je mehka bankina udrila, zato je vozilo potegnulo pod cesto. Nihče od potnikov ni bil ranjen, na avtobusu pa je okoli 2000 N din škode.

Na cesti drugega reda Kranj-Jezersko se je v nedeljo dopoldne prevrnil osební avtomobil KR 119-94, voz-

nik Mihael Balantič. Zaradi prevelike hitrosti na mokri cesti je namreč avtomobil zaneslo na levo čez cesto, kjer se je dvakrat prevrnil in obstal na desnem boku. Sopotnica je bila v nesreči huje ranjena. Na avtomobilu pa je za 1000 N din škode.

V nepreglednem ovinku sta v ponedeljek, 10. junija, ob 14. uri trčila osebni avtomobil KR 104-17, voznica Marjana Hrobat in osebni avtomobil LJ 393-51, ki ga je vozil Janez Benedičič. Desreča se je pripetila na cesti drugega reda v Železnikih. Hrobatova je v ovinku vozila po levi strani ceste, zato je trčila v nasproti vozeči avtomobil. Ranjen ni bil nihče, škode na avtomobilih pa je za 6500 N din. L. M.

Strela ubila planinca

V soboto, 8. junija, popoldne je neurje na vrhu Storžiča zajelo skupino planincev. Pri tem je strela ubila 13-letnega Vojka Kuma iz Celja.

Skupina sedmih planincev se je kljub nevihti vzpenjala proti samemu vrhu. Vojko Kum je bil nekaj pred drugimi in je prvi stopil na

vrh. Prav tedaj pa je vanj treščila strela. Čeprav so mu takoj priskočili na pomoč, mu planinci niso mogli več pomagati. Zvečer ob šesti uri so o dogodku obvestili gorsko reševalno in Tržiča. Gorski reševalci so se takoj odpravili na pot in truplo prenesli v dolino okoli tretje ure ponoči.

Najdeno truplo

V ponedeljek popoldne so na Laborah kakih 25 metrov od glavne ceste našli truplo Jožeta Mlinarja, roj. 1911, iz Drulovke. Bil je delavec v Iskri. Pokojni je bil alkoho-

lik in je zadnje čase — bil je v bolniškem staležu — ne prestanto popival. Komisija je ugotovila, da pokojnik ni umrl nasilne smrti.

Zahvala

Ob bridki izgubi našega dragega očeta, brata, strica in starega očeta

Jožeta Knifica
iz Trboj

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in vsem, ki so nam izrekli sožalje, mu darovali cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Fortiču in dr. Koraču ter vsemu strežnemu osebju TBC Golnik za dolgotrajno zdravljenje. Lepa hvala g. župniku iz Trboj, družini Bolkovi za nesebično pomoč in ZB Trboje.

Zalujoči: hčerki Marica in Milka z družinama, sin Jože z družino ter France in Stane

Trboje, 10. 6. 1968

Zahvala

Ob bridki prerani izgubi našega dragega moža, očeta, sina, brata in strica

Toneta Vehovca
iz Voklega

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem, ki so nam kakorkoli pomagali, mu darovali cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni g. župniku iz Vogelja in č. duhovščini iz Senčurja ter vinku Zadnikarju za nesebično pomoč.

Zalujoči: žena Slavka, hčerki: Cvetka in Sonja, mali sinček, mama ter bratje in sestre

Voklo, 7. 6. 1968

Kino

Jesenice RADIO

12. junija špan. italij. franc. barv. CS film CLOVEK IZ ISTAMBULA

13. junija amer. barv. CS film MOJE PESMI, MOJE SANJE

14. junija indijski film PRIJATELJSTVO

Jesenice PLAVZ

12. junija amer. barv. CS film MOJE PESMI, MOJE SANJE

13. junija franc. italij. špan. barv. film CLOVEK IZ MAR-RAKECHA

14. junija franc. italij. špan. barv. film CLOVEK IZ MAR-RAKECHA

Dovje-Mojstrana

13. junija italij. barv. film SEDEM ZLATIH MOZ

Kranjska gora

13. junija špan. italij. franc. barv. CS film CLOVEK IZ ISTAMBULA

Kamnik DUPLICA

12. junija nemški film ZAKONSKI CETVEROKOTNIK ob 19. uri

13. junija nemški film ZAKONSKI CETVEROKOTNIK ob 20. uri

Škofja Loka SORA

12. junija angl. barv. CS film ALFIE ob 18. in 20. uri

13. junija angleški film ŽIVLJENJE NA VRHU ob 20. uri

14. junija angleški film ŽIVLJENJE NA VRHU ob 18. in 20. uri

Kranj CENTER

12. junija špan. italij. barv. CS film NEUSTRAŠEN MASCEVALEC ob 16., 18. in 20. uri

13. junija špan. italij. barv. CS film NEUSTRAŠEN MASCEVALEC ob 16., 18. in 20. uri

14. junija amer. barv. film BALADA O REVOLVERASU ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer. barv. filma BONNIE IN CLYDE ob 22. uri

Kranj STORŽIČ

12. junija slov. barv. film SONČNI KRIK ob 16., 18. in 20. uri

13. junija amer. barv. CS film BALADA O REVOLVERASU ob 16., 18. in 20. uri

14. junija slov. barv. film SONČNI KRIK ob 16. in 18. uri, špan. italij. barv. CS film NEUSTRAŠEN MASCEVALEC ob 20. uri

Zahvala

Ob smrti naše mame

Lucije Vovk

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti ali kako drugače počastili njen spomin. Posebna zahvala č. duhovščini, g. župniku Tomanu za poslovljne besede, pevcem in delovnim kolektivom. Hvala vsem, ki so sočustvovali z nami.

vsi ŽITARJEVI

Češnjica pri Podnartu, 11. 6. 1968

Zahvala

Ob bridki izgubi mojega dragega moža, brata in strica

Franca Slemca

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujem č. duhovščini iz Senčurja za izraze sožalja, dr. Majerju za pomoč v času bolezni, darovalcem cvetja, gasilskemu društvu Senčur ter vsem, ki so mi na kakršenkoli način pomagali v teh težkih dneh.

Zalujoči: žena Pavla, brat Tine in drugo sorodstvo

Senčur, 9. 6. 1968

Zahvala

Ob prerani smrti in neizmerno hudi izgubi drage žene, matere, sestre, tete in babice

Marije Pergar

roj. AVSENIK

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki so jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje ter vsem, ki so nam izrazili iskreno sožalje.

Zahvaljujemo se vsem zdravnikom, posebej dr. Petriču, ki ji je lajšal bolečine v zadnjih urah. Prisrčna hvala vsem organizacijam tereha Huje in za ganljive besede ob odprtem grobu. Globoka zahvala pevskega zbora osnovne šole Lucijan Seljak in kranjski godbi.

Vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem drage pokojnice še enkrat najlepša hvala.

Zalujoči: mož Albin, sinova Srečko in Zdravko z družinama ter drugo sorodstvo

Kranj, 9. junija 1968

Prodaj

Prodaj KRAVO, ki bo konec junija četrtič teletila. — Stiška vas 3, Cerklje 3024
Prodaj TRAVO, Kranj — Partizanska 47 3025
Prodaj motor MAXI. — Kranj, Jezerska c. 57 3026
Prodaj HIŠICO na Visokem 88, Senčur 3027
Prodaj salonitne PLOŠCE in žensko rogovo KOLO po ugodni ceni, Hrustje 113 — Kranj 3028
Prodaj TELICO simental-ko po izbiri, od 100 do 300 kg težko, Reteče 19, Skofja Loka 3029

Enodnevnepiščance

lahke in težke pasme prodaja vsak torek in sredo valilnica v Naklem pri Kranju. Nad 20 piščancev pošljamo tudi po železnici.

Prodaj lesene STROPE in OSTREŠJE hiše. Celik, Volča 2, Poljane 3030
FIAT 600 D prodaj. Ogled v občinski garaži, Kranj 3031
Prodaj FIAT 750, letnik 1965. Ogled pri Ovseniku — mizar, Gorje pri Kranju 3032

Prodaj KONJA, težkega — zdravega, 9 let starega, dobrega za vsa kmetijska in gozdna dela, St. Loka 5, Sk. Loka 3033

ZDRUŽITE PRIJETNO S KORISTNIM Z GLASOM NA POČITNICE

KADAR POTUJETE NA POČITNICE, SE SPOMNITE TUDI NA VAŠ PRILJUBLJENI ČASOPIS GLAS. PRAVOČASNO NAM SPOROČITE POČITNIŠKI NASLOV

GLAS, VAŠ SPREMLJEVALEC NA POČITNICAH.

PRAVOČASNO NAM SPOROČITE VAŠ POČITNIŠKI NASLOV

Prodaj 8 PRAŠIČKOV, 6 tednov starih, Zg. Brnik 105 3034

Prodaj 4 kub. metr. suhih smrekovih PLOHOV. Križnarjeva B/I, Kranj — Stražišče 3035

Prodaj črno, mlado, čisto-krvno PSIČKO — nemški volčjak, Kranj, Suha 3 3036

Prodaj stoječe SENO. Tenetiše 11, Naklo 3037

Prodaj karamboliran FIAT 750. Ogled v mehanični delavnici Podnart 3038

Prodaj mlado brejo KRAVO, 7 in pol mesecev brejo, ki bo drugič teletila. Spod. Duplje 51 3039

Prodaj KRAVO z drugim teletom. Breg ob SAVI št. 11, Kranj 3040

Prodaj stoječe SENO, Sk. Loka, Puštal 17 3041

Prodaj dva meseca stare PIŠKE. Tupaliče 11, Pred-dvor 3042

Prodaj zidano GARAZO. Informacije pri FILIPICU — zelenjava, Koroška c., Kranj 3043

Prodaj novo vseljivo HIŠO. Sv. Duh 91, Sk. Loka 3044

Prodaj motorno KOSIL-NICO, znamke agria. Vidic, Mlinska 19, Bled 3045

Poceni prodaj dobro ohranjeno sobno KREDENCO. — Kranj, Planina 38 3046

Prodaj dva ŠTEDILNIKA goran na trdo gorivo in 3 stoj-ječe moderne KAMINE z marmornatimi ploščami. Naslov v oglasnem oddel. 3047

Prodaj MOPED, Huje 5, Kranj 3054

KUPIM

Kupim 4000 kosov navadnih ZIDAKOV. Urbiha Ignac, Kranj, Partizanska 20 3048

Kupim ZASTAVO 750, letnik 66—67. Ponudbe poslati pod »gotovina« 3049

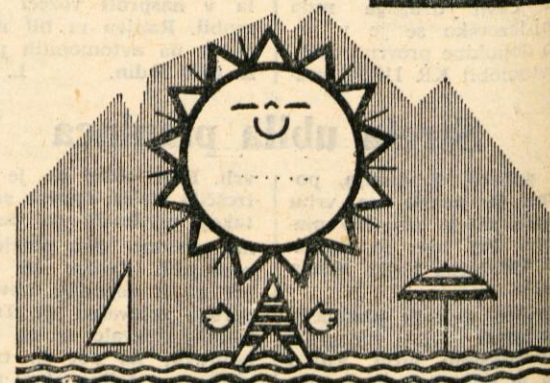
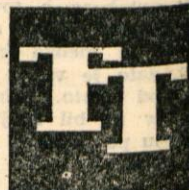
Kupim rabljeno PRIKOLICO za VW. Starc ing. Alfred, Kranj, Zupančičeva 37 3050

Ostalo

Iščem SOBO v Kranju ali okolici. Naslov v oglasnem oddelku 3051

DVOSOBNO stanovanje za menjam za trosobno. Erjavec, Gradnikova 9, Kranj 3052

poletna izdaja

VEČ RAZVEDRILA VEČ ZANIMIVOSTI VEČ ZA VSAKO GAR

Oddam HIŠICO v najem, takoj vseljivo. Ponudbe poslati pod »Takoj« 3053

Sprejem VAJENCA za elektroinštalacijsko stroko. Naslov v oglasnem oddelku 3055

VALILNICA v Naklem pri Kranju razprodaja 12 mesecev stare KOKOŠI za zakol po 7 N din za kg. 3056

Prodaj PLOHE za zidavo proti odškodnini. Kranj-Cirče 16 3057

Izgubil se je mlad črn španjel, sliši na ime Bobi. Omahen Ana, Stara cesta 12, Kranj 3058

Podpisani OBED STANE izjavljam, da obžalujem in preključujem kot neresnične vse besede, ki sem jih dne 17. 4. 1968 rekel o TOLARJU ANDREJU. 3059

Sprejem UPOKOJENCA v vso oskrbo, da bi pomagal na manjši kmetiji. Naslov v oglasnem oddelku 3060

GARAZO vzamem v najem. Slov. Javornik — Koroška Bela, Ponudbe poslati pod »Garaža« 3061

Izgubil sem šop KLJUČEV, na katerih je obesek v obliki semaforja, na poti od opekarne Strazišče do Primsko-

vega. Poštenega najditelja prosim, da jih proti nagradi vrne Zagorju Albinu, Kranj, C. Talcev 21 3062

Prireditve

GOSTILNA GRILC Apno prireja KRESNO NOČ v soboto, 15. junija. Vabljeni! V slabem vremenu prireditve ne bo 3063

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK ne) — v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, ma-loglasna in naročniška služba 22-152 — Naročni- na: letna 24.—, polletna 12.— N din. Cena posameznih števil 0.40 N din — Inozemstvo 40.00 N din — Mali oglasi beseda 0.6 do 1 N din. Naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Avtopromet Gorenjska Kranj prireja

Trbiž

VSAK
DRUGI
PETEK
POPOLDANSKI
IZLET

Celovec

IZLETI V TRBIŽ

14. 6. 28. 6. 12. 7. 26. 7.

Odhod iz Kranja izpred kina Center ob 14. uri, iz Trbiža ob 14.30. Poto- vanje mimo Kranjske gore, prestop meje v Ratečah s prihodom v Trbiž do 16. ure. Prosto. Povratek ob 19. uri s prihodom v Kranj do 22. ure.

IZLETI V CELOVEC

21. 6. 5. 7. 19. 7.

Odhod iz Kranja izpred kina Center ob 13. uri, iz Trbiža ob 13.30. Poto- vanje prek Trbiža in Ljubelja s pri- hodom v Celovec do 15. ure. Prosto. Povratek ob 19. uri s prihodom v Kranj do 21. ure.

CENA ZA VSAK IZLET JE 25 N din.

Prijave in informacije v poslovalnici »CREINA« KRANJ, Koroška 4 telefon 21-022, vsak dan od 7. do 20. ure. V poslovalnici v TRBIŽU tel. 71-268 vsak dan od 6. do 15. ure.

VABI VAS
TURISTIČNI ODDELEK

Kaj zmore složnost?

Sele dobrih pet mesecev obstaja krajevna skupnost Voglje, pa je že dosegla velike uspehe. Res je, da sama KS zgolj z lastnimi sredstvi ne bi zmogla niti četrtine vsega opravljenega dela, toda prebivalci so ji s prostovoljnim delom izdatno pomagali. Kmetje, na primer, so zgodaj spomladi z lastnimi traktorji na nekdanjo lužo sredi vasi prepeljali okrog 1000 m³ prsti. Drugi vaščani so naložili material izravnavali, pobrali kamenje in posejali travo. Na vseh 1,5 ha površine nameravajo urediti park. Kasneje bodo tod zasadili drevesa in različne sadike. Urejujejo tudi manjše površine cvetličnjakov. Seveda, preteklo bo še precej časa, preden bo prostor dokončno urejen. Prebivalci v okolici morajo paziti, da pasoa se živina ne bo uhajala v park in uničevala mladih sadik.

Druga, še večja prostovolj-

na akcija je bila v začetku maja. Prebivalci Vogelj so s peskom iz bližnje gramozne jame posuli in tako utrdili vse poljske poti. Le-te niso bile obnovljene že več kot trideset let. V treh dneh so Vogljani nanje navozili 850 m³ gramozu. Akcije se je udeležila malone vsa vas, skoraj vse hiše. Levji delež pri vsem tem gre zopet lastnikom traktorjev, ki jih je v Vogljah 18. Krajevna skupnost je morala plačati le bager, s katerim so odkrivali gramozno jamo in nakladali pesek na traktorje. Nekaj so prispevali tudi vaščani, ki se iz kakršnihkoli razlogov niso mogli udeležiti dela.

Vodja in pobudnik vseh teh akcij je bil predsednik KS Voglje tov. Franc Rozman. Njemu gre vse priznanje za uspeh in lepši videz vasi. Vaščani pa so dokazali, kako resničen je star pregovor v slogi je moč. J. Oselj

V nekaj stavkih

PREDDVOR — Krajevna skupnost in turistično društvo Predvor sta v zadnjem času večkrat razpravljala o lepšem videzu vasi. Doslej so že uredili parke in zelenice, na balkonih in hišnih oknih je videti vedno več cvetja, pa tudi čistoča je vse večja. Moti jih še neurejena okolica nove šole, zato je bilo skupno z vodstvom šole dogovorjeno, da bodo učenci opravili vsa možna zemeljska dela in uredili zelenice ob poti proti šoli. Turistom bo v Predvoru letos na voljo okrog 100 sob, na goste pa čaka tudi grad Hrib in drugi počitniški domovi. — an

DUPLJE — Strelska družina v Dupljah nima najboljših razmer za svoje delovanje. Praktično nima prostora, kjer bi lahko razvijala svojo dejavnost. Najbolj jim primanjkuje sob, kjer bi v zimskem času lahko streljali z zračno puško in se sestajali. Pa tudi primerne strelišča za malokalibrsko puško in vojaško orožje nimajo. Prizadevajo si, da bi skupno s strelsko družino Podbrezje uredili strelišče v dolini med Dupljami in Podbrezjami. Vodstvo družine predvideva, da se bo dejavnost poživila tudi potem, ko bo strelska družina navezala tesnejše stike s tamkajšnjo šolo.

GORENJSKA — V začetku spomladi je bilo suho, konec maja in v prvih dneh junija pa preveč dežja. Na Gorenjskem se je trava od suše že opomogla, zlasti tam, kjer je pognojeno. V nižjih predelih bi jo že morali pokositi in spraviti na varno, a jim dež to preprečuje. Le tam, kjer imajo kozolce, je trava že pod streho. V višjih krajih kosijo kasneje, zato za sedaj še ni vzroka za bojazen. Dež prija od suše oslabelemu zelenju. Pač pa smo zvedeli, da preobilna moča precej ovira pletje krompirja. — B. B.

CERKLJE — Na osnovni šoli Davorin Jenko v Cerkljah so uspešno končali akcijo nabiranja sredstev za gradnjo Onkolškega inštituta v Ljubljani. V treh tednih so zbrali kar 6077,62 N din, od tega obveznik ljudskega posojila za izgradnjo Škopskega za 5486,60 N din. Medtem so učenci prodali tudi vse razglednice, ki so jih dobili od inštituta. Akcija je torej v celoti uspela. — an

CERKLJE — Turistično društvo Cerklje, Planinsko gostinstvo podjetje Krvavec in SAP Ljubljana — enota žičnica, se že nekaj časa marljivo pripravljajo na izvedbo velike prireditve Planšarski dan na Krvavcu, ki bo v soboto in nedeljo, 22. in 23. junija. Organizatorjem tega prvega Planšarskega dne pomagajo tudi prebivalci okoliških vasi, ki imajo svoje pašnike na območju Krvavca. Planšarski dan naj bi tod poživil turizem, pa tudi pašništvo. Na dan prireditve bodo namreč kmetovalci pripeljali na pašo svojo živino. Dogodek bo letos prvič povezan z zabavno prireditvijo, za katero upajo, da bo privabila na Krvavec precej gostov. V soboto, prvi dan prireditve, bo sprejem planšarjev, za zvečer pa pripravljajo kresovanje in ognjemet. V nedeljo bodo najbolj zanimive volovske dirke, na katerih se nameravajo pomeriti lastniki volov iz okoliških hribovskih vasi. Na ruskem kegljišču, ki so ga v ta namen zgradili že lansko leto za Coklarski dan, bodo ves dan kegljali za gamsa. Organizatorji pripravljajo tudi prodajo mleka in drugo. — an

Fužinski park — nova oblika turistične dejavnosti kroparskih žebjarjev

Danes je Kropa znana po tovarni Plamen in po umetni kovaški obrti. Vsa sedanja gospodarska dejavnost tega kraja ima bogato zgodovinsko tradicijo v žebjarstvu, ki ga skušajo ohraniti kot turistično zanimivost. Obiskovalci Kroke si lahko ogledajo tako imenovano slovensko peč, vigeno »Vice« in zelo bogat Kovaški muzej. Samo letos so zabeležili že prek 2000 obiskovalcev, v glavnem šolske mladine. Največ jih pride v mesecu juniju.

Najbolj znana, že tradicionalna prireditev v Kropi pa je žebjarski dan. Tudi letos niso pozabili nanj. Toda, kot pravijo tamkajšnji turistični delavci, žebjarski dan v dosedanj obliki ni nudil gostom vsega tistega, kar je za tako prireditev nujno. Skozi muzej in druge zanimive objekte se ne more zvrstiti veliko število obiskovalcev in kar je še huje — v tem malem kraju ne morejo postreči tolikim turistom, ne morejo jim nuditi vsega, kar si gostje žele. Zato bodo tokrat skušali odpraviti omenjene pomanjkljivosti. Ob močnem turističnem zaledju, kakršna sta Bled in Radovljica, od koder so obiski tujih gostov na dnevnem redu, je to že prava nujnost. Treba bo na neki način rešiti vprašanje, kako goste čim razumljiveje in na nevsiljiv način seznaniti z glavnimi značilnostmi kroparske zgo-

dovine. In ob tem se je rodila zamisel o ureditvi tako imenovanega »fužinskega parka«. To je bilo že lani. Sedaj pa so zamisel pričeli uresničevati. Zemljišče je izbrano, načrti se že ubadajo arhitekti in zgodovinarji. Park bo ob vodi, vanj bodo postavili vse glavne dele nekdanjega plavža, uredili jame za kopanje rude in razvrstili druge zanimive priprave za

izdelovanje žebjev. Zraven pa je predviden prostor za veselični park, ki bi ga opremili in uporabljali samo ob določenih dnevih. Ker bo vse to nov poudarek na tradiciji kovinarske dejavnosti v Kropi — zamisel je pomembna tudi v komercialnem smislu — upajo, da bo načrt naletel na podporo in razumevanje tovarne Plamen in UKO.

K. M.

Živilski kombinat
ŽITO LJUBLJANA
DELOVNA ENOTA
GORENJSKA

OBJAVLJA

za prodajalno v Radovljici, Linhartov trg, prosto delovno mesto

poslovodje

Pogoj: visoko kvalificiran delavec (delavka) trgovske stroke z najmanj 2-letno prakso ali kvalificiran delavec (delavka) z najmanj 5-letno prakso v trgovini živilske stroke.

Pismene ponudbe sprejema kadrovska-socialna služba Kombinata ŽITO Ljubljana, Šmartinska 154 do vključno 20.6.1968. K prošnji za zaposlitev je potrebno priložiti spričevalo o priznani kvalifikaciji in potrdilo o nekaznovanju ter potrdilo, da zoper prosilca (prosilke) ni uveden kazenski oz. drug postopek.

Prednost za zasedbo prostega delovnega mesta imajo interesi, ki imajo urejene stanovanjske razmere v Radovljici ali bližnji okolici.

Kot poseben pogoj je poskusno delo, ki traja 3 mesece.

Najhitrejšemu 200.000 S din

Na dirkah za nagrado Kamnika dirkači iz 17 držav

Palikovičev rekord (99,700 km/h) v nevarnosti

Ljubitelji motornega športa bodo v nedeljo, 23. junija, zopet prišli na svoj račun. Dobršen del držnih mošt, ki smo jih nedavno tega opazovali pri delu na hitri asfalti, se bo čez nekaj dni pomerilo na podobni motociklistični dirki v Kamniku.

Motorne dirke v Kamniku imajo že dvajsetletno tradicijo. Čeprav po kvaliteti in številu nastopajočih ne dosegajo škofovskih, pa so zadnjih nekaj let vendarle stalno pridobivale na pomenu. Uvrstitve na kamniški krožni progi so štele pri točkovanju za državno prvenstvo v vseh kategorijah. Letošnja prireditev ima naslov Nagrada Kamnika, kar pomeni, da so dirke dobile mednarodni značaj in prišle v koledar največjih tovrstnih tekmovanj v svetu.

Proga v Kamniku je dolga 2000 m. Prireditelji so jo za letošnje dirke nekoliko obnovili, kritična mesta so razširili in na novo asfaltirali. Spričo tega in spričo mo-

čne konkurence ni preuranjeno zapisati, da so sedanjemu rekordu (99,700 km/h), ki ga ima Zagrebčan Jovica Paliković, šteti dnevi. V podkrepitev tej trditvi naj povemo, da so organizatorji tekmovalcu, ki bi v največji meri prekoračil hitrost 105 km/h, namenili denarno nagrado v znesku 200.000 S din.

AMD Kamnik je doslej prejelo predprijave stošestih dirkačev iz 17 držav. Ker nekateri nastopajo v več tekmovalnih razredih, bi to zneslo 240 startov. Število je odločno preveliko, saj zaradi relativno kratke proge hkrati vozi največ 15 tekmovalcev, v kategoriji motorjev s prikolicami pa le 8 parov. Organizatorji bodo tako izmed kandidatov lahko izbirali samo zares najboljše.

Seznam nastopajočih v Kamniku za sedaj še ni popoln, vendar smo zvedeli, da bosta med drugimi zanesljivo startala dva bivša rekorderja škofovške proge — Walter Scheumann in Edie Lenz. Dokončno je potrdil svojo udeležbo tudi Peter

Eser, odlični tekmovalac v razredu motorjev do 50 ccm. Izmed Jugoslovancev naj na štejem samo najboljši: Janko Stefe, Leon Pintar, Jovica Paliković in prikoličar Snajder-Rogan ter Salobir-Arčan.

Direktor dirk tov. Volkar nam je v razgovoru pred dnevi zaupal še eno, tokrat žalostno, zanimivost. Ko so dan pred dirkami v Škofji Loki predstavniki AMD Kamnik z dirkači sklepali pogodbe o udeležbi na njihovem tekmovalstvu, se je prijavil tudi Švicar Rainer Diez. Kdo bi takrat slutil, da mož ne bo nikdar startal v Kamniku. Komaj pol ure za tem, med uradnim treningom motorjev do 500 ccm, je namreč Diez na spolzki cesti tako hudo padel, da je štiri dni kasneje umrl.

Morda velja omeniti še to, da za nemoten potek priprav skrbi poseben organizacijski komite s predsednikom skupščine občine Kamnik na čelu. Pokroviteljstvo nad dirko je prevzel kombinat Svät Kamnik.

I. Guzelj

Finale APS za člane in članice

Milek kljub dežju: 210 cm

Razmočeni tereni atletskega kluba Maribor so bili v soboto in nedeljo prizorišče republiškega finala atletskega pokala za člane in članice. Kako slabe so bile naprave (zaradi nenehnega dežja), priča dejstvo, da so morali tri discipline drugega dne tekmovalca preložiti in so bile na sporedu v torek popoldne v Ljubljani (palica in daljina za člane ter met kopja za članice). Napravam primerni so bili tudi finalni rezultati, ki bodo marsikateremu sicer dobremu slovenskemu atletu onemogočili vstop v državni finale.

Najboljši rezultat je dosegel Kranjčan Polde Milek, ki je preskočil 210 cm in tako ponovno dokazal, da je v odlični formi in resen kandidat za olimpijske igre v Mehiki. Z dobrimi rezultati je po-

stregla tudi druga slovenska olimpijska kandidatka Marjana Lubej iz Celja, medtem ko Zuntar tokrat ni blestel.

Mimo Mileka so se v kranjskem taboru izkazali še Prezelj, Hafner, Bizjakova in ženska štafeta 4x60 m.

jak (Tr) 60,2; višina: 1. Ba-bošek (Mb) 156, 8. Klemenc 125, 9. Trček (obe Tr) 125; daljina: 1. Peče (Lj) 524, 4. Osovnikar 504, 7. Bizjak (obe Tr) 472; 4x60 m: 1. Triglav 31,9; 4x100 m: 1. Kladivar 50,7, 2. Triglav 51,1; ekipe: 1. Kladivar 260, 2. Olimpija 163, 3. Maribor 162, 4. Triglav 160 (skupaj je nastopilo 15 ekip).

VRSTNI RED ZA VSE-EKIPNO PRVENSTVO SLOVENIJE: 1. Kladivar Celje 1143,5, 2. Olimpija Ljubljana 1025, 3. Triglav Kranj 656,5, 4. Maribor 423 itd.

M. Kuralt

Avto-moto Tržičan Ahačič Najboljši

Na peti dirki za državno prvenstvo v motokrosu v Murski Soboti je bil med 24 tekmovalci najboljši Tržičan Ahačič, ki je tako osvojil naslov državnega prvaka. Odlično pa se je uvrstil tudi drugi Tržičan Janez Rotar, ki je zasedel tretje mesto. Tekmovanje je motilo slabo vreme in so morali zaradi tega nekoliko skrajšati 1500 m dolgo progo.

-dh

Kegljanje Zmaga Tržičan v Podreči

Pred dnevi so kegljači sindikalne podružnice BPT iz Tržiča gostovali v Podreči. V prijateljskem srečanju v disciplini 6x100 lučajev so premagali domačo ekipo z 2160 : 2022 podrtih kegljev. Najboljši posameznik pa je bil Tržičan Novak.

-dh

Kranjski strelci v Črnomlju

Strelci SD Bratstvo — Edinstvo iz Kranja so se pred dnevi v Črnomlju pomerili z domačo ekipo in zmagali s 1599 : 1538 krogi. Tekmovanje je bilo v okviru prireditev vsakoletnega praznika Jurjevanja v Črnomlju. Med posamezniki je bil najboljši Kern s 179 krogov, drugi je bil Frelis s 176, tretji pa Zlogar (Črnomelj) 172 itd. Kot vse kaže bo to tekmovalstvo med strelci Kranja in Črnomlja v prihodnje postalo tradicionalno.

L. Juršak

Šport v kratkem

NOGOMET — V predzadnjem kolu je Triglav v Kranju premagal Kovinarja s 3:0 (0:0), Kamnik pa Tabor z 2:0 (0:0).

ROKOMET — Edini predstavnik Gorenjske v moški republiški ligi Tržič je izgubil v nedeljo v Velenju z domačim Rudarjem z 8:9 (7:7). V ženski ligi pa so Selca premagale Brežice s 16:5 (7:1), Kranj pa Piran z 9:6 (4:4). Ekipe Stariča ni odpotovala v Mursko Soboto in je prepušila obe točki Soboti brez borbe.

KOŠARKA — V republiških ligah so bili v soboto doseženi naslednji rezultati: moški — Kroj : Elektro 69:53 (32:33), Maribor : Jesenice 71:58 (37:27); ženske — Maribor : Jesenice 36:50 (16:23), Trnovo : Triglav 44:22 (24:15). Tekma Kroj : Litija pa je bila preložena.

ODBOJKA — V moški odbojarski ligi so Jesenice zmagale v Izoli s 3:2, Triglav je spet doživel poraz, tokrat v Mariboru z istoimenskim moštvom z 0:3. Izgubil pa je tudi Kamnik v igri s Savo 1:3. V ženski republiški ligi so Jeseničanke izgubile v Mariboru z ekipo Maribora z 1:3.

POZOR!

Kmetovalci in rejci malih živali na Gorenjskem!

Na spomladanskem mednarodnem poljskem sejmu v Novem Sadu smo v hudi konkurenci sprejeli od mednarodne žirije pokal in zlate medalje z diplomami za naše pasme kokoši nesnice, težke, srednje in lahke pasme.

Sedaj smo začeli prodajati enodnevne piščance ter jarečke raznih starosti nagrajenih sort v naši raziskovalni postaji Biotehnične fakultete v Rodicah pri Domžalah.

Piščance in jarečke, mešane in prebrane prodajamo vsako sredo in soboto od 8. do 12. ure.

Zelene količine naših piščancev in jarečkov lahko tudi naročite in jih potem dobite omenjene dneve v Podbrezjah št. 72, p. Duplje.

DOLŽAN STANKO
PODBREZJE, p. DUPLJE

Naš komentar Prvo je zdravje

Zadnje tri nedelje niso bile naklonjene športnikom. Spored prireditev pa je bil prav v teh dnevih zelo pester in bogat. Dež je precej prireditev pokvaril, nekaj pa jih je moralo celo odpasti. Najbolj prizadeti so bili doslej pri AMD Kranj, ki so morali to nedeljo že drugič zapored preložiti drugo dirko za odprto prvenstvo Kranja v speedwayu z mopedi.

Muhasto vreme z dežjem in nizko temperaturo za ta letni čas pa nedvomno zelo negativno vpliva na tekmujoče, ki gredo na igrišče kljub vsem vremenskim nevarnostim. Pri tem pa marsikdaj pozabijo na zdravje posameznih tekmovalcev in tekmovalk. Pravilniki glede nastopa na posamezni tekmi so v marsikaterem športu precej neživljenjski. Tekma mora biti odigrana, pa čeprav lije kot iz škafa.

Šport gojimo zaradi telesne krepitve, zaradi zdravja. Nastop ob močnem naluvi, kot je bil preteklo nedeljo, pa vsekakor lahko samo negativno vpliva na zdravstveno stanje tekmujočih. Srečanje se mora odigrati na vsak način zaradi neprimernih določb v raznih pravilnikih oziroma propozicijah, pa naj si bodo to najmlajši športniki ali pa odrasli. Včasih pa so vmes tudi povod za tako srečanje po sili finančna sredstva, saj bi ob primeru preložitve tekme nastali še enkratni stroški.

Naj bo kakorkoli že, šport gojimo zaradi telesne krepitve in naj bo odgovornim ob takšnih vremenskih prilikah, kot so bile v zadnjih nedeljah, pred očmi predvsem zdravje nastopajočih.

J. Javornik

Uspešna Tekstiliada strelcev Slovenije

Na letošnji XI. tekstiliadi strelcev in strelk tekstilnih podjetij Slovenije je v soboto v Kranju nastopilo okoli 180 tekmovalcev in tekmovalk iz 20 podjetij. To je bila doslej najštevilnejša zasedba na teh vsakoletnih srečanjih. Kljub velikemu številu nastopajočih pa je prireditev zelo dobro uspela, najboljši pa so prejeli lepa priznanja in praktična darila.

REZULTATI: moški ekipno: 1. Induplati (Jasé) 495, 2. Rašica (Gameljne) 482, 3. Polzeja 480, 4. Tekstilindus I. (Kranj) 471, 6. IBI (Kranj), 9. Svilanit (Kamnik), 10. Tekstilindus II. itd. posamežno: 1. Kržan (Induplati) 175, 4. Žagar (IBI) 167, 5. Sušnik (Tekstilindus) 164, 10. Rustja (BPT Tržič) 163, ženske ekipno: 1. Toper (Celje) 454, 2. MTT (Maribor) 453, 3. Svilanit (Kamnik) 444, 5. Tekstilindus (Kranj) 416, 10. Gorenjska predilnica (Škofja Loka) 316 itd.; posamežno: 1. Dobovičnik (Toper) 167, 3. Breznik (Svilanit) 157, 6. Flerin (Svilanit) 151, 10. Brezar (Tekstilindus) 145, 11. Zager (Tekstilindus) 144 krogov itd.

J. Javornik

Četrta dirka za pokal Kranja

Tudi četrta dirka za pokal Kranja in prvenstvo Gorenjske v kolesarstvu je potekala v slabem vremenu. Kljub temu pa so mladi tekmovalci dosegli sorazmerno dobro povprečno hitrost (36 km na uro). Ze drugič je zmagal Rogovec Andoljšek pred Kranjčanom Žagarjem. V generalni razvrstitvi pa je še vedno v vodstvu Žagar in ekipa KK Kranj.

Zadnja dirka bo na sporedu v nedeljo, 16. junija, s startom ob 10. uri pred Tekstilno srednjo šolo v Kranju na progi Kranj-Jezersko-Kranj.

Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev pa bo to po vsej priliki zadnja dirka v letošnjem letu v organizaciji KK Kranj. Marljivi organizatorji žal ne morejo dobiti za svojo dejavnost novih sredstev ne iz občinskega proračuna kakor tudi ne v kranjskih delovnih kolektivih. Tako bo žal prav zaradi premajhnih finančnih sredstev delo v klubu zamrlo za nekaj časa, dokler klub ne dobi spet nove dotacije. A. Potočnik

Smučarski dvoboj Jezersko : Zel. Kapla

Na smučiščih nad Češko kočo je bil v nedeljo dvoboj smučarjev Zelenih Kaple iz sosednje Avstrije in smučarjev SD Jezersko. Jezerski so pobrali vsa najboljša mesta tako v ekipni kot tudi v posamezni konkurenci. Pomerili so se v slalomu na 300 m dolgi progi z višinsko razliko 80 metrov in 40 vratici. Zaradi izredno slabega vremena, saj je med tekmovalcem ves čas snežilo in deževalo, so tekmovalci prevzeli progo le enkrat.

REZULTATI: člani — 1. Tepina (Jezersko) 28,5, 2. Košir (Jezersko) 29,4, 3. Klaura (Zel. Kapla) 30,1; mladinci — 1. Krničar (Jezersko) 29,4, 2. Parte (Jezersko) 39,0, 3. Klausiger (Zel. Kapla) 34,0; mladinke — 1. Dobrun (Jezersko) 36,6, 2. Dieng (Zel. Kapla) 42,0; pionirji — 1. L. Krničar (Jezersko) 34,0, 2. Klaura (Zel. Kapla) 50,0 itd.

A. Krničar